

U K R A I N I A N

Basic Course

Volume IX

Lessons 63-70

Army Language School
Presidio of Monterey, California

P A R T I.

DIALOGUE.

- A./ (Be)-healthy, Andrew, how liveth?
B./ (Be)-healthy Paul. Thank, live little-by-little.
A./ Whither this thou hurrieth?/ A. Where are you hurrying to?
B./ Am-running into "Park of-culture and of-rest"/ B. I'm running to the public playgrounds.
A./ Of-what thou there not saw?/ A. What's over there that you haven't seen?
B./ Want to-meet-up there with Nina Hrushko. Thou knoweth her?/ B. I want to meet Nina Hrushko. Do you know her?
A./ Know. Beautiful girl. Thou meetest with her?/ A. Yes, I know her. She's a beautiful girl. Do you meet her often?
B./ And could-it-be thou not knoweth? We are-meeting-up with her already second year. I fell-in-adoration into this girl up-to very ears./ B. Don't you know? We've been going together for over a year. I've really fallen for that girl.
A./ Not strange. Clever, beautiful with-self still and figure has like in (of)-Venus./ A. That's not strange. She's smart, she's good looking, and besides she has a terrific figure.
B./ Well, this thou already over-bigeth. I adore her, first for everything, for her excellent (wonderful) character./ B. Well, now you're exaggerating it. I love her above everything else for her wonderful disposition.
A./ I did-hear, that to her wood-self agronomist Ivchenko./ A. I heard that Ivchenko, the agriculturalist, had been courting her.
B./ Already more not woos-self. She said to-him overtly that he to-her not appeals-self./ B. He isn't any more. She told him frankly that she didn't like him.
A./ Overt person! Thou thinketh to-spouse-self with her?/ A. She's a frank person! Are you thinking of marrying her?
B./ And why not? Will-be (as)-wonderful (as)-spouse, and later (as)-mother./ B. Why not? She'll make a wonderful wife, and later a mother.
A./ Not doubt-self. Well, with (of) success. And when after-all wedding?/ A. I'm sure of that. Well, I wish you luck. And when is the wedding?
B./ As only will-have-collected monies, at-once will-done-propose to-her to-spouse-self with me./ B. As soon as I save enough money I'll ask her to marry me right away.

ЧАСТИНА I.

ДІАЛОГ.

А. Здоров, Андрію, як живеш?

Б. Здоров, Павле. Дякую, живу помаленьку.

А. Куди це ти поспішаєш?

Б. Біжу в "Парк культури й відпочинку".

А. Чого ти там не бачив?

Б. Хочу зустрітися там із Ніною Грушкою.

. Ти знаєш її?

А. Знаю. Гарна дівчина. Ти зустрічаєшся з нею?

Б. А хіба ти не знаєш? Ми зустрічаємося з нею вже другий рік. Я закохався в цю дівчину по самі вуха.

А. Не дивно. Розумна, гарна собою ще й фігуру має, як у Венери.

Б. Ну, це ти вже перебільшуєш. Я кохаю її, перш за все, за її прекрасний/чудовий/ характер.

А. Я чув, що до неї залицявся агроном Івченко.

Б. Вже більше не залицяється. Вона сказала йому відверто, що він їй не подобається.

А. Відверта людина! Ти думаєш одружитися з нею?

Б. А чому ні? Буде чудовою дружиною, а пізніше - матір'ю.

А. Не сумніваюся. Ну, бажаю успіху. А коли ж весілля?

Б. Як тільки зберу досить грошей, відразу запропоную їй одружитися зі мною.

A./Where she now works?/

B./Works as-tutress in kindergarten./

A./Tutors young generation?/

B./In (of)-them in garten entirely small children./

A./I saw her day-before-yesterday. Was-leading children to-promenade into city park./

B./She often promenades there with children. Sometime drives them beyond city./

A./By-tramcar?/

B./No, by-auto-bus. Interesting to-know, in what-kind dress she was day-before-yesterday when thou her done-met./

A./In rose, though to-me seems, that she always wears white gown./

B./Yes. But day-before-yesterday was her day of-birth and on her was dress, which I done-presented./

A./In this dress she was over-usually beautiful and svelt like poplar./

A.Where's she working now?

B.She's teaching kindergarten.

A.Oh, she's indoctrinating the younger generation?

B.The children they have at the kindergarten are awfully small.

A.I saw her day before yesterday. She was taking the children for a walk in the city park.

B.Yes, she goes there for a walk with the children quite often. Sometimes she takes them out to the country.

A.In a street car?

B.No, in a bus. I wonder what kind of a dress she was wearing when you met her day before yesterday?

A.She had a pink dress on, though it seems to me she always wears a white gown.

B.That's right. But day before yesterday was her birthday and she was wearing the dress I had given her.

A.In that dress she looked exceptionally beautiful and slender as a willow.

А. Де вона тепер грає?

Б. Працює вихователькою в дитсадку.

А. Виховує молоді покоління?

Б. У них у садку зовсім малі діти.

А. Я бачив її позавчора. Вела дітей гуляти в міський парк.

Б. Вона часто гуляє там із дітьми. Інколи вбизить їх за місто.

А. Трамваєм?

Б. Ні, автобусом. Цікаво знати, в якій сукні вона була позавчора, коли ти її зустрів?

А. У рожевій, хоч мені здається, що вона завжди носить білий халат.

Б. Так. Але позавчора був її день народження і на ній була сукня, яку я подарував.

А. У цій сукні вона була надзвичайно гарна й струнка, як тополя.

P A R T II.

GRAMMAR.

Par.1. UKRAINIAN VERBS OF MOTION.

In previous lessons we introduced a group of verbs that we called verbs of motion. These verbs, which denote walking, flying, carrying, etc., have two imperfective forms, usually called the definite and the indefinite forms. The most important of this type of verbs are given below.

1. ходити (Indef.) - to go on foot
(habitually or in different directions)
йти (Defin.) - to be going, to go on foot
(in one definite direction)

Кожного ранку студенти ходять до школи. Every morning the students go to the school.

Я зустрів його, коли він ішов пити каву. I met him when he was going (on the way) to drink coffee.

2. їздити (Indef.) - to go by vehicle
(habitually or in different directions)
їхати (Defin.) - to be going, to go
(by vehicle)
(in one definite direction)

Куди ви їдете кожної неділі? Where do you go every Sunday?

Кожної неділі я їжджу до міста. Every Sunday I drive to the city.

Куди ви їдете? Where are you going?

Я їду до міста. I'm going to the city.

3. бігати (Indef.) - to run
(habitually or
in different directions)

бігти (Defin.) - to be running, to run
(in one definite
direction)

Діти бігають надворі. The children are running
outside (around).

Діти бігають по дворі. The children are running
all over the yard.

Діти біжать додому. The children are running
home.

4. літати (Indef.) - to fly
(habitually or
in different directions)

летіти (Defin.) - to be flying, to fly
(in one definite
direction)

Пташки літають. Birds fly (habitually).

Пташки летять до лісу. The birds are flying
towards the woods.

5. носити (Indef.) - to carry (by hand)
(habitually or
in different directions)

нести (Defin.) - to be carrying, to carry
(by hand)
(in one definite
direction)

Весь день ми носимо дошки в сарай. All day long we carry boards
to the warehouse (barn).

Зараз ми несемо стіл в канцелярію. Right now we're carrying
the desk to the office.

6. везти (Indef.) - to convey, to haul by vehicle, to cart (habitually or in different directions)
- везти (Defin.) - to be conveying, to convey, (by vehicle), to be carting, to be hauling (in one definite direction)

Вони везуть людей грузовими.
They haul people on trucks.

Я зустрів селянина, що вів жито до міста.
I met a peasant who was carting grain to town.

7. водити (Indef.) - to lead, to conduct (habitually or in different directions)
- вести (Defin.) - to be leading, to lead; to be conducting, to conduct (in one definite direction)

Брат веде свою малу сестру до школи.
The brother leads (takes) his small sister to school.

Брат веде свою малу сестру до школи.
The brother is leading (is taking) his small sister to school.

Роз.В. The expression здоров!

The expression здоров! (be healthy) in familiar address is used as a greeting.

Здоров, Петре!
Hello, Peter!
Hi, Peter!

Sometimes the diminutive здоровенькі (plural) plus the verb були is used.

Здоровенькі були, Василю Івановичу!
Hello (Hi), Basil Ivanovich!

Par.3. The words хіба and невіже.

The word хіба (really? is that so?) is used at the beginning of interrogative sentences as an emphatic word.

Хіба́ ви цього́ не зна́єте? You really don't know this?

Він помер учора. He died yesterday.
- Хіба́? Is that so?

The word невіже (could it be possible) has almost the same meaning but expresses more astonishment.

Невіже́ ви ніко́ли не бу́ли в Нью-Йорку? Could it be possible that you have never been to New York?
You don't mean you have never been to New York!

Par.4. The word залицятися.

The word залицятися (to court, to woo, to make love to) is followed by the preposition до + Gen.

Він залиця́ється до не́ї. He is making love to her.

Par.5. The word одружитися.

The word одружитися is followed by the preposition з + the instrumental case.

Він одружи́вся з не́ю. He married her.

Вона́ одружи́лася з ним. She married him.

Par.6. The word носіти (to wear).

The word носіти is translated as follows:

Я но́шу сі́ній ко́стюм.

I wear a blue suit.
(Habitually)

However, when a specific occasion is to be emphasized, the form на...був or був...в (у) must be used instead.

Вчора́ на мені́ був сі́ній
ко́стюм.

Yesterday I wore a
blue suit.
(Yesterday I had a blue
suit on.
Yesterday I was in a
blue suit.)

Вчора́ я був у сі́ньому
ко́стюмі.

Вчора́ на ньому́ були́ чо́рні
окуля́ри.

Yesterday he wore
(had ... on) black
glasses.

P A R T I I I .

HOMEWORK.

I. Translate into Ukrainian:

I married my wife twelve years ago. She was a student at Kiev University and lived in a student's dormitory. I saw her for the first time in the student's club and fell in love at once. I courted her for two years. When she was graduated from the university I offered to marry her. To tell the truth I had some doubts (I doubted) if she loved me as much as I loved her. But she told me frankly that she adored (adores) me and in a week we became man and wife. We had no wedding because neither (none) of us had enough money. Now I work as an agronomist. We have four children: two sons and two daughters. My wife brings them up very well. Every morning she leads them to kindergarten and every Sunday takes them for a walk to* the "Part of Culture and Rest". It will be no exaggeration if I (will) tell you that my wife is the best wife in our city. You may see her every Sunday in the park. Do you sometimes go there? The park is big and clean. There is a beautiful figure of Venus standing in the center of it. Many poplar trees grow there. You can recognize my wife very easily. She always has a pink dress and a white hat on. I hope you have a wife as pretty as I have. I wish you luck.

*гуляє з ними в

II. Write 10 sentences, using the following words and phrases;

1. вдя́чний за
2. Га́нна Іва́нівна
3. познайо́митися з
4. знайо́ма з
5. в кома́ндровці
6. ліка́рі
7. кома́ндрова́ трива́ла
8. іспит трива́в
9. ва́рене м'ясо́
10. голо́дний

A.

Два шкільні товариші Андрій Мальяр і Павло Бондар зустрілися в парку.

- Здоров, Павле! Як живеш?

- Ой, друже... Погані справи...

- Чому погані?

- Минулого тижня одружився...

- Вітаю і бажаю щастя! А кого ж ти вибрав собі за дружину?

- Ніну Криворук.

- Це котру Ніну? Чи не ту, що працює агрономом?

- Ні, це інша Ніна. Ця Ніна працює вихователькою в дитсадку. А під час війни служила в армії. Була сержантом і брала Берлін. Тільки тепер я бачу, яким добрим командиром вона була...

- Бачу, друже, що в тебе Амур з автомата стріляв. Ну, а як же з тією Ніною, що працює агрономом?

- Як і зі всіма іншими. Ходив, гуляв і без перебільшення скажу, що навіть любив. Не сумніваюся, що й вона в мене закохалася, бо коли інші хлопці залицалися і пропонували одружитися, то завжди ні з чим залищалися. Але, як подумав, що

треба одружуватися, відразу вирішив, що ми "характерами не сходимося". І вже більше не ходив до неї. А була ж вона - як Венера. Струнка - як тополя... Та хіба ти не пам'ятаєш?..

- Пам'ятаю, пам'ятаю .. А скажи відверто, як же ти в цю іншу Ніну так легко закохався, що за такий короткий час уже й одружився?

- Та, знаєш, вся справа в її характері... Вона і взводом командувала, і Берлін брала. І взагалі дівчина культурна... До того ж я подумав, що й молоде покоління зуміє виховувати.

- Це справді надзвичайно! Зустрілися, покохали один одного й відразу одружилися. Чудесно!

- Чудесно (чудово), але не зовсім!

- Чому не зовсім?

- А от чому. По-перше, я надіявся, що вона з Берліну щось привезла, бо я вже останні чоботи ношу. А вийшло, що вона приїхала звідити з порожніми руками.

-Треба було до одруження перевірити, що є в її кишечках... Ну, а що по-друге?

- По-друге, у мене тепер не квартира, а казарма. Цілий день вона командує мною, як хоче. Кричить уранці "Вста-а-ва-ай! Ві-і-жи в крамни-і-цю! Мий підлогу!" І так весь день. Не дружина, а старший сержант у сукні. Коли я хочу щось їй сказати, вона стукає чим-небудь по столу й кричить "Тіхо! Не роз-

мовляти!" Як тобі це подобається?

- Не знаю, за що Бог послав тобі такé нещастя. Ма́буть за те, що ти одружився не з нею, а з її кишéнями.

В.

1. Is there an agronomist in this village?
2. Yes, there is one. Our agronomist travels from village to village.
3. She wishes to fly to Los Angeles.
4. They wish too much.
5. Do you wish to go to their wedding with me?
6. It was a very gay wedding.
7. She says that she has a governess. I don't believe her.
8. We do not have any governess for our children; we bring them up ourselves.
9. Our children go to this school.
10. They are the frank people; they say what they think.
11. Tell me frankly, will you marry her?
12. Tomorrow I will be free from work all the day long.
13. We send our children to the kindergarden.
14. She fell in love with my friend.
15. Do you know that Mykola courts her?
16. Hello, my friend, where are you going?
17. He loves that girl very much.
18. I think America has a very high culture.
19. She told me an unusually interesting story.

20. We married a long time ago.
21. They got married a few days ago.
22. The new generation is healthy and smart.
23. I offer you three hundred karbovanets for your car.
24. I propose to send a telegram to him.
25. I don't like the pink color.
26. She has a graceful and beautiful figure.
27. We don't doubt.
28. She's slender like* a poplar.
29. Our chairman has a very nice personality.
30. Is that really so?
31. Don't you know that?
32. They are walking (strolling) in the garden.
33. It is an exaggeration!
34. Don't you really know him?

* Як.

P A R T V.

INTERPRETING.

1. Do you know that agronomist Andrew Skovoroda got married yesterday?

2. Так, я знаю. Але я чув, що він одружився позавчора.

1. Whom did he marry?

2. Хіба ви не чули? Він одружився з панною Федоренко.

1. You want to tell me that he married that Miss Fedorenko who worked in the American club?

2. Ні. Хіба ви думаєте, що в нашому місті є тільки одна Федоренко? Він одружився з Марією Федоренко.

1. Does he love her?

2. Це дуже дивне питання. Я думаю, що якщо він одружився з нею, то значить, що він любить її.

1. Do you know what she did before her marriage?

2. Вона була вихователькою в дитсадку.

1. Whom was she bringing up there?

2. А кого можна виховувати в дитсадку, крім дітей?

1. Do you know when they fell in love?*

2. Ні, не знаю. Я цим не цікавився.

1. Tell me frankly, did you court her?

2. Я говорю вам цілком відверто, що я з нею навіть не знайомий.

1. Is she beautiful?

2. О, так. Вона надзвичайно гарна.

* закохалися один в одного

1. How do you know that? You said you didn't know her.

2. Я не знайомий з нею, але це ще не значить, що я її не знав.
Я її часто бачив, коли вона ходила до школи.

1. How were they dressed at their wedding?

2. Він був у чорному костюмі, а вона в рожевій сукні.

1. Is she an interesting woman?

2. О, так. Вона дуже цікава жінка. Крім того, вона має фігуру
- струнку, як тополя.

1. Is her character as good as her figure?

2. Люди говорять, що в неї надзвичайно добрий характер.

1. Where was their wedding?

2. Я думаю, що вдома.

1. Do you know who drove them to the church?

2. Так, я знаю. До церкви їх везли їхні батьки, а з церкви
їх вів його брат.

1. Now tell me something about him. Is he an interesting
man?

2. Я думаю, що він не поганий чоловік. Його характер доб-
рий; він відвертий і веселий.

1. Did you wish him good luck?

2. Так, я побажав їм щастя.

1. Will you see them again?

2. Так. Я буду бачити їх завтра або післязавтра.

1. Tell them that I also wish them luck in their life.

агроном /ч/ агрономи	agronomist, agriculturalist
Андрій /ч/	Andrew
бажати - побажати (Inf.) бажаю бажаєш бажає бажаємо бажаєте бажають	wish, desire
Венера /х/	Venus
весілля /с/ весілля	wedding
вихователка /х/ вихователки	lady tutor; teacher, educator
виховувати - виховати (Inf.) виховую виховуєш виховує виховуємо виховуєте виховують	to bring up, to educate (to indoctrinate)
відвертий, -а, -е, -і (Adj.)	frank, overt
відверто (Adv.)	frankly, overtly
гуляти - погуляти (Inf.) гуляю гуляєш гуляє гуляємо гуляєте гуляють	to promenade, to walk
дитсадок, /ч/ дитсадки	kindergarten
закохуватися - закохатися (Inf.)	to fall in love
закохуюся закохуєшся закохується закохуємося закохуєтесь закохуються	закохаюся закохаєшся закохається закохаємося закохаєтесь закохаються

залица́тися	(Inf.)	to woo, to court,
залица́си		to make love to
залица́сся		
залица́ється		
залица́ємося		
залица́єтеся		
залица́ються		

здорові!	Hello! Hi!
----------	------------

коха́ти - кохоха́ти (Inf.)	to love, to adore
кохаю	
коха́єш	
коха́є	
коха́ємо	
коха́єте	
коха́ють	

культу́ра /х/	culture
---------------	---------

надзвичайно (Adv.)	especially, exceptionally
--------------------	---------------------------

Ні́на /х/	Nina
-----------	------

одру́жуватися - одру́житися (Inf.)	to marry
одру́жуюся	одру́жуся
одру́жуєся	одру́жилося
одру́жується	одру́житися
одру́жуємося	одру́жимося
одру́жуєтеся	одру́житеся
одру́жуються	одру́жаться

Павло́ /ч/	Paul
------------	------

перебі́льшення /с/	exaggeration
перебі́льшення	

поколі́ння /с/	generation
поколі́ння	

помале́ньку (Adv.)	little by little, slowly,
	gradually

пропо́нува́ти - запро́поновува́ти	to offer; to propose
пропо́ную	(Inv.)
пропо́нуєш	
пропо́нує	
пропо́нуємо	
пропо́нуєте	
пропо́нують	

роже́вий, -а, -е, -і (Adj.)	pink
-----------------------------	------

стрункі́й, -а, -е, -і (Adj.)	slim, slender
------------------------------	---------------

сумніва́тися (Inf.)
сумніва́юся
сумніва́всь
сумніва́ється
сумніва́ємося
сумніва́єтеся
сумніва́ються

to doubt

топо́ля /ж/
топо́лі

poplar

фігу́ра /ж/
фігу́ри

figure

характе́р /ч/
характе́ри

character, disposition

хиба́

really! You don't say!
Is that so?

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 64

P A R T I.

DIALOGUE.

A./Goodevening Mr.Symonenko!
From-where and whither?/

B./Walked over city, and
now am-returning to
home./

A./How lead-through going-
out day?/

B./Not bad. Have-around-
walked around entire
city. Have-through-
walked on-foot kilo-
meters twenty./

A./Oh! Have-tired-out-self
probably to death?/

B./No, I am-habituated to-
walk on-foot. Every-
evening I walk hour-two
before sleep. This
already my habit./

A./Relate what you say,
of-interesting./

B./Will-done-recount all
according-to order.Walked
out I out-of home at
seventh hour of-morning.
From beginning done-walked-
after into store and
done-bought there (of)-
bread and (of)-sausage
onto road./

A./Right. So-that motor would-
work uninterruptedly is-
needed benzine./

B./Then I went-after after
inspector Sushko. Thought,
that he will-have-started-
walking with me./

A./Have-found-in him in-home?/

B./Not have-found-in, on pity.
He done-started-walking to
town. Therefore all day I
walked self./

A./Whither you done-started-
walking from-beginning?/

B./From-beginning I done-
took direction onto Bald
Mountain. I done-rendered-
walking to her at ninth
hour./

A./You done-walked-off onto
mountain?/

A./Hello, Mr.Symonenko. Where
have you been and where are
you going?

B./I went for a walk in town
and now I'm going home.

A./How did you spend your day
off?

B./Pretty good. I walked
clear around the city.
I must have covered about
twenty kilometers.

A./You must be tired to death.

B./No, I'm used to walking.
Every night I walk for an
hour or two before going
to sleep. I'm used to it
now.

A./Tell me about something
interesting that you saw.

B./I'll tell you everything
as it happened. I left
home about seven o'clock
in the morning. First I
stopped at the store and
bought some bread and
sausage there for the
trap.

A./Sure. To work steadily
an engine needs gasoline.

B./Then I went to pick up
inspector Sushko. I
thought he'd go walking
with me.

A./Did you find him in?

B./No, unfortunately I
didn't. He had gone to
town. So, all day long
I walked by myself.

A./Where did you go first
of all?

B./First I went in the
direction of Lysa Moun-
tain. I reached it at
nine o'clock.

A./Did you climb it?

ЧАСТИНА І.

ДІАЛОГ.

А. Добрийвечір, пане Симоненко! Звідки й куди?

Б. Ходів по місту, а тепер повертаюся додому.

А. Як провели вихідний день?

Б. Не погано. Обійшов навколо всього міста. Пройшов пішки кілометрів двадцять.

А. Ого! Втомилися, мабуть, до смерті?

Б. Ні, я звик ходити пішки. Шовечора я ходжу годину-дві перед сном. Це вже моя звичка.

А. Розкажіть, що ви бачили цікавого.

Б. Розкажу все по порядку. Вийшов я з дому о сьомій годині ранку. Спочатку зайшов до крамниці й купив там хліба й ковбаси на дорогу.

А. Правильно. Щоб мотор працював безперебійно, потрібний бензін.

Б. Потім я зайшов за інспектором Сушком. Думав, що він піде зі мною.

А. Застали його вдома?

Б. Не застав, на жаль. Він пішов до міста. Тому весь день я ходив сам.

А. Куди ви пішли спочатку?

Б. Спочатку я взяв напрямок на Лісу гору. Я дійшов до неї о дев'ятій годині.

А. Ви зішли на гору?

- B. Done-walked-off onto self summit. From-there very well visible all city./
- A./(I)-know. From-there opens-self wonderful view./
- B./Then I don-walked-off from mountain down and done-started-walking along rivulette from west onto east./
- A./You knew well road?/
B./Approximately knew. But in one place I not was sure whither to-be-walk-ing./
- A./Well and what you had-done?/
B./Done-walked-up to some hut done-walked-in into-middle and done-asked about road./
- A./Done-received exact instructions?/
B./Done-received full information. After this I done-walked-over (over) bridge and done-walked-out onto highway, that is-going around city./
- A./And how you done-walked-over over military zone?/
B./Done-walked-from from her further and done-walked-around her from left side./
- A./When you done-returned-self to-home?/
B./To-home done-came-walking in-evening. Was very glad that done-reached-walking finally, because already done-began to-ache legs./
- B. liked to the very top. You can see the entire city from there very well.
- A.Yes, I know. The view (that opens up) from there is really wonderful.
B.Then I walked down the mountain and started walking from west to east along a creek.
- A.Did you know the road well?
B.I knew it more or less. But there was one place I didn't know, which way to go.
- A.Well, and what did you do then?
B.I walked up to a cottage, went in, and inquired about the way.
- A.Did you get good instructions?
B.I got all the information I needed. After that I crossed a bridge and came out on the highway that goes around the city.
- A.How about the military zone? How did you cross it?
B.I walked away from it and detoured around it on the left.
- A.When did you get home?
B.I got home in the evening. I was happy that I had finally got there because my legs had started aching.

Б. Зійшов на самий вершок. Звідти дуже добре видно все місто.

А. Знаю. Звідти відкривається чудовий вид.

Б. Потім я зійшов із гори вниз і пішов уздовж річки з заходу на схід.

А. Ви знали добре дорогу?

Б. Приблизно знав. Але в одному місці я не був певний, куді йти.

А. Ну, й що ви зробили?

Б. Підійшов до якоїсь хати, увійшов усередину й запитав про дорогу.

А. Одержали точні вказівки?

Б. Одержав повну інформацію. Після цього я перейшов /через/ міст і вийшов на шосе, що йде навколо міста.

А. А як ви перейшли через військову зону?

Б. Відійшов від неї далі й обійшов її з лівого боку.

А. Коли ви повернулися додому?

Б. Додому прийшов увечері. Був дуже радий, що дійшов нарешті, бо вже почали боліти ноги.

P A R T I I .

GRAMMAR.

Par.1. The verbs of motion ХОДИТИ and ИТИ
with prefixes.

I. Prefixes are added to the indefinite and definite verbs of motion to form derivative verbs.

When a prefix is added to indefinite verb of motion a new imperfective verb is formed.

When the same prefix is added to the corresponding definite verb of motion its perfective twin is formed.

II. The prefixes added to verbs of motion usually specify the direction of motion, e.g. in, out, up, down, etc.

I M P E R F E C T I V E S

Indefinite verb

ХОДИТИ - to go
 (in different
 directions)

Definite verb

ИТИ - to go
 (in one
 direction)

Imperfective verbs

при-ХОДИТИ (to arrive)
 (to come)

ви-ХОДИТИ (to go out)
 (to come out)

від-ХОДИТИ (to leave)
 (to step away)
 (to go away)

в-ХОДИТИ (to enter)
 (to join)
 (to be part of)

Perfective verbs

при-ЙТИ

ви-ЙТИ

віді-ЙТИ

уви- ЙТИ/
вви- ЙТИ/

про - хо́дити	(to go through (to go by (to pass by)	про - йти́
під - хо́дити	(to approach (to come near to)	піді- йти́
до - хо́дити	(to go up to (to go as far as...)	ді - йти́
за - хо́дити	(to drop in (to go behind (to come after)	за - йти́
об - хо́дити	(to go around (to by-pass)	обі - йти́
с (з)- хо́дити	(to descend (to ascend)	зі - йти́
пере - хо́дити	(to go over (to cross)	пере - йти́

III. The prefixed verbs of motion are used exactly like all other imperfective and perfective pairs of verbs.

Par.2. Meaning of prefixes, prefixed verbs
+ prepositions.

Different prefixes give different meanings to the newly formed verb.

Prefixed verbs of motion are usually followed by certain prepositions which further influence their meaning.

I. Prefix при - expresses the idea of arriving.

Прихо́дити
—
прийти́

Prepositions: в, на + Acc.
до + Gen. (to a person)

Я ніколи не приходжу
в школу пізно.

I never come late
to school.

Вчора мій брат прийшов
дуже пізно додому.

My brother came home
very late yesterday.

Приходьте на концерт
сьогодні ввечері.

Come to the concert
tonight.

Хто прийшов до вас?

Who came to (see) you?

2. Prefix ви- indicates motion from inside.

виходити
вийти

Prepositions: із-за + Gen.
(from behind)

із(з) + Gen.

від + Gen.
(from a person)

Хлопець вийшов із
школи і пішов по
вулиці.

The boy left the school
and started walking down
the street.

Я вийшов від вчителя.

I come out of the teacher's
(room, office).
(I left the teacher).

Фільм кінчився. Всі
виходять із кінотеат-
ру.

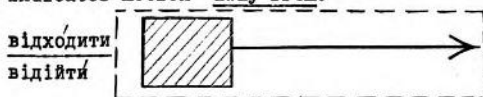
The movie is over.
Everyone is coming
out of the theater.

Мати вийшла з кімнати.

The mother went out
of the room.

Сонце вийшло з-за хмари. The sun came out from
behind a cloud.

3. Prefix від(віді)- expresses the idea of leaving; it indicates motion away from.

Preposition: від + Gen.

Мій брат відійшов від вікна.

My brother stepped away from the window.

Потяг відходить о 3-ій годині.

The train leaves at 3 o'clock.

Ми довго стояли біля літака, але потім відійшли від нього.

We stood right next to the plane for a long time, and then stepped away from it.

4. Prefix в (уві)- indicates motion into.

Prepositions: в + Acc.

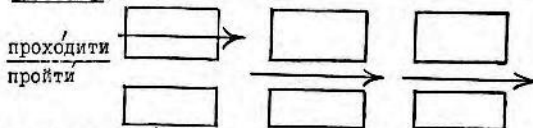
до + Gen.

Ми ввійшли до кінотеатру. We went inside the motion picture theater.

Він входить у будинок.

He's entering the building.

5. Prefix про- indicates motion through, between or past (by)

Prepositions: через + Acc.

між + Instr.

повз + Acc.

Коли я йду в свій клас,
я прохочу через довгий
коридор.

When I go to my classroom,
I go through a long
corridor.

Студент швидко пройшов
через двір школи.

The student quickly crossed
the school yard.

Вчителька пройшла між
столами до дошки.

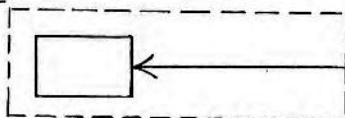
The lady teacher passed
between the desks to
the board.

Коли вона проходила повз
капітана, він про щось
запитав її.

When she was going past
the captain, he asked
her about something.

6. Prefix під- indicates approaching motion under, up, to, approach.

підходити
підійти

Preposition: до + Gen.

під

Човен підійшов під міст.

The boat went under
the bridge.

Ми швидко підійшли до
автомобіля.

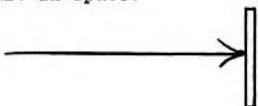
We quickly approached
the car.

Не підходьте!

Don't come close!

7. Prefix до- expresses the idea of reaching a certain limit in space.

доходити
дійти

Preposition: до + Gen.

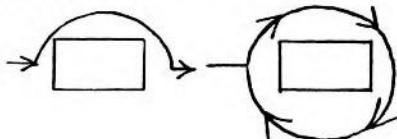
Я швидко дійшов до свого будинку. I quickly got to my house.

Хворий солдат не міг дійти до лікаря. The sick soldier couldn't get to the doctor.

Вчитель дійшов уже до дверей класу, і раптом повернувся в канцелярію. The teacher had already reached the classroom doors, but suddenly went back to the office.

8. Prefix об(обі)- indicates motion around or detouring.

обходити
обійти

Preposition: навколо + Gen.

Він обійшов будинок і пішов далі. He went around the building and continued on.

Я обійшов двічі навколо автомобіля. I went around the car twice.

9. Prefix з(с)- indicates motion down from or off.
When used with the preposition на it can have the meaning of ascending.

сходити
зійти

Prepositions: зі (з) + Gen.

на + Acc.

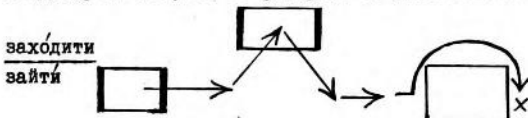
Ми довго сходили на
гору, але з гори зійшли
швидко.

We walked up the hill
for a long time, but
walked down hill very
quickly.

Сонце сходить о п'ятій
годині.

The sun rises at 5 o'clock.

10. Prefix за- expresses the idea of entering or
visit which is done in passing by, of going behind,
of dropping in for, or of going in to pick someone up.

заходити
зайти

Prepositions: за + Acc.

за + Inst.

в + Acc.

на + Acc.

до + Gen.

Він зайшов до мене о шостій
годині.

He dropped in on me
at 6 o'clock.

Я зайшов на пошту й
купив марок.

I dropped in at the post
office and bought some
stamps.

Вона зайшла в ресторан
і пообідала.

She stopped at the
restaurant and ate
dinner.

Вони зайшли за мною
після обіду.

They picked me up in
the afternoon.

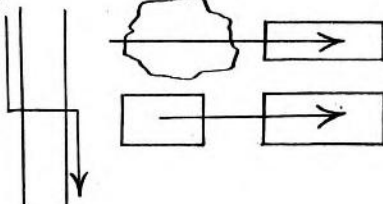
Сонце зайшло за
хмару.

The sun hid (went) behind
a cloud.

11. Prefix пере- expresses motion across or the idea
of changing place.

переходити

перейти

Prepositions: через ♦ Acc. or no prep.
в ♦ Acc.
на ♦ Acc.

Ми перейшли площу і
зайшли до церкви.

We crossed the square and
stepped into the church.

Ми переходили площу,
коли побачили нашого
знайомого.

We were crossing the
square when we saw a
friend of ours.

Ми перейшли через
вулицю й зупинилися.

We crossed the street
and stopped.

Інженер Сущко перейшов
на іншу працю.

Engineer Sushko changed
to another job.

Йому було незручно тут
стояти і він перейшов на
інше місце.

He didn't like standing here,
so he moved to another place.

Par.3. пропóдити... час.

The Ukrainian expression пропóдити (дóбре or вéсело)час is translated "to have good time".

Він дóбре (вéсело) провiв he had a good time.
час.

Par.4. The verb звикáти.

The verb звикáти (to get accustomed) is followed by the preposition до + the genitive case or by an infinitive.

Мій бат'ко звик до
тютюну́.

My father got accustomed
to tobacco.

Мій бат'ко звик курити.

My father got accustomed
to smoking.

I. Translate into Ukrainian:

I have been living in this small town for three years already.

There is a high mountain in the forest west of the town. We call it Lysa because there are no trees on the summit of the mountain. I think a beautiful view one can see from the very summit of the mountain. I have a day off tomorrow. I want to spend it on the mountain. But to reach the mountain I have to go through a military zone. Can you give me exact information on how I can go around this place? I am scared to death to take the wrong direction. You know yourself what happens then. (They) will take you to the police station immediately. A policeman will question you for a long time why you were going through a military zone and what you wanted to do there.

II. Fill in the suitable forms of the verbs ходити or йти with prefixes. (Use the past tense.)

1. Я з дому о шостій годині ранку.
went out

2. Спочатку я до мого приятеля рахівника
dropped in
Сушка. Потім разом із ним ми за місто.
went
По дорозі ми мусіли військову зону, бо
detour
вхід туди суворо заборонений. Ми до гори
reached
о десятій годині ранку й почали на гору.
ascend
Ми до вершка через дві години. Потім ми
reached
почали з гори. Ми йшли додому по іншій
descend
дорозі. Ми через довгий дерев'яний міст
crossed

1 побачили біля мосту новий ресторан. ... / entered /
всерідину й смачно пообідали.

III. Write 10 sentences, using the following words and phrases.

1. Зв'ічка.

6. Відійшли від.

2. Звик.

7. Відвертий.

3. Зв'ікла.

8. Струнка.

4. Відно.

9. Характер.

5. Вдóвж.

10. Хіба́.

A.

Бухгальтер Бойко вирішив у вихідний день піти разом з дружиною і оглянути наше місто з Лисої гори. Ліса гора - це місце відпочинку багатьох людей. Вона знаходиться за чотири кілометри від міста. Звідси видно все місто і навіть села, що лежать навколо міста. Бухгальтер знав лише одну дорогу, що вела до Лисої гори. Не було досить старе шосе, що проходило берегом невеликої річки, а потім ішло вдовж залізничної лінії і підходило до узлісся, де знаходилася Ліса гора. За горою починався великий ліс. Бухгальтер хотів іти цією дорогою, але його дружина порадила йти стежкою навпростець через піски, де росло багато кущів. Бухгальтер мав добру звичку слухати свою дружину і тому пішов навпростець.

Вони були вже на середині дороги, коли раптом із кущів вийшов солдат і голосно крикнув: "Стій!" Бойко з дружиною зупинилися. Солдат сказав підняти руки вгору, перевіряв їхні папери й речі, а потім пояснив, що тут ходити не можна, бо це військова зона. Він також дав вказівки, як треба обійти це місце. Їм треба було обходити пісками й кущами майже два кілометри, щоб знову вийти на шосе. Вони дуже втомилися, коли нарешті зійшли на самий вершок гори. Вид на місто звідси був справді дуже гарний, але бухгальтер вже був дуже голодний і його ніщо не цікавило. На жаль, тут, за містом, не було їдальні і крамниць. Тому вони вирішили відразу повертатися додому. Недалеко від залізничної станції вони побачили їдальню і увійшли в середину. З темного кутка

Ідальні вишивов якийсь чоловік і спитав:

- Що ви хочете?

- Дайте нам, будь ласка, добрий обід, - відповів бухгалтер Бойко. - Ми сьогодні дуже багато ходили й дуже голодні.

- Добрий обід? На жаль, його в нас немає. Вдень у нас було багато людей, а тепер уже пізно і в мене лишився тільки один бутерброд...

- Один бутерброд? Яка шкода! Але що ж буде їсти моя дружина?

В.

1. In the summer steamers don't get this far.
2. We didn't reach the peak of that mountain.
3. There's a big delay in the mail here.
4. Go straight along the river.
5. There are trees growing along the street.
6. Did you see the view of Kiev from that mountain?
7. When is the train leaving?
8. The buses have already left.
9. I'm used to getting up early.
10. They aren't used to much work.
11. I got used to him.
12. She has a habit of speaking loudly.
13. He called on us often.
14. Why don't you ever visit us?
15. I want* (some) information about this city.
16. From where did you get this information?

* мені потрібні

17. How many kilometers are there between Kiev and Kharkov?
18. He's not bald. He shaved his head.
19. We walked around that restaurant for a long time.
20. The soldiers of that division flanked the city.
21. Their soldiers flanked our division from the left side.
22. You can't cross the street now.
23. He's changing over to another regiment now.
24. The train is approaching the station.
25. The color is becoming him.
26. This key doesn't fit.
27. The American army is approaching our city.
28. To whom did you say good-bye at the station?
29. Where did you spend your time on Sunday?
30. I'm not afraid of death.
31. I received these directions from my boss.
32. I have a day off tomorrow.
33. I will stop at you at seven o'clock.
34. Don't go there. That is a military zone.
35. There are bushes growing around the house.
36. I came up to him and gave him a letter.
37. He lives next door to the theater.
38. I came down and met her.
39. This is a very accurate machine.
40. They came in and I took off their overcoats.

P A R T V.
INTERPRETING.

1. Where were you on Saturday?
2. Я ходив у гори.
1. Did you reach the peak of that mountain?
2. Так, я дійшов до самого верху гори.
1. What did you see from the peak of that mountain?
2. З вершка тієї гори я бачив чудовий вид.
1. Tell me, was it difficult to climb that mountain?
2. О, так. Сходити на цю гору було дуже тяжко.
1. And how was it going down?
2. Сходити вниз було легко.
1. Do you remember at what time you got down?
2. Так, пам'ятаю. Це було десь після обіду, о третій чи о четвертій годині.
1. It's very interesting. I have never climbed that mountain. Tell me when did you do it?
2. Це було в вихідний день.
1. It was Saturday....?
2. Так. У суботу я прокинувся дуже рано. Була гарна погода.
1. At what time did you leave for the mountains?
2. Я вийшов із дому о восьмій годині.
1. And when did you reach the mountains?
2. Мені здається, що я дійшов до гір через годину після того, коли я вийшов із дому.

1. Was it difficult for you to walk for such a long time?

2. Ні, я звик ходити пішки.

1. I 1. That's a good habit. Tell me, did you stop to visit somebody when you were going to the mountains?

2. Так, я заходив до когось приятеля, але його не було вдома.

1. Was somebody with you there?

2. Ні, зі мною не було нікого.

1. Were you alone there?

2. Так, я був там сам.

1. Will you give me some information about these mountains?

2. Так, я можу дати вам всі інформації, які ви хочете.

1. Tell me, how many kilometers is it from your house to the first mountain?

2. Я думаю, що від моєї хати до першої гори є п'ять або шість кілометрів.

1. What do you call that first mountain?

2. Ми зовемо її Ліса гора.

1. Did you have to cross a river?

2. Так. Між моєю хатою і тією горою є маленька річка. Щоб дійти до гори, треба перейти цю річку.

1. And how do you go then?

2. Потім я проходжу між двома великими скелями.

1. From which side do you approach the mountain?

2. Я підходжу до гори з заходу.

1. Can you tell me the exact time when you got to the mountain?

2. Тоді була саме десята година ранку.

1. Are there any buildings near the mountain?

2. Там стоїть один ресторан.

1. Did you go in that restaurant?

2. Ні, я не був усередині. Я не мав часу.

1. Now tell me, where did you spend your time Saturday evening?

2. Чи можна не давати відповіді на це питання?

1. You may. Thank you. I'll see you tomorrow.

СЛОВАНИК - VOCABULARY

вершок /ч/ вершки	summit, peak, top
вздо́ж	along
вид /ч/ види	view
ви́дно	visible, (one can see)
вихи́дний, -а, -е, -і (Adj.)	going out day-off
ви́дходити - ви́дйти́, (Inf.)	to go away from,
ви́дходжу ви́йду́	to step away from,
ви́дходиш ви́йдеш	to depart
ви́дходить ви́йде	
ви́ходимо ви́йдемо	
ви́ходите ви́йдете	
ви́ходять ви́йдуть	
вказа́вка /ж/ вказі́вки	instructions
дохо́дити - дійти́, (Inf.)	reach, to go as far as
доходжу дійду́	
доходиш дійдеш	
доходить дійде	
доходимо дійдемо	
ходите дійдете	
ходять дійдуть	
звика́ти - звикнути́ (Inf.)	to get used to
звика́ю звикну́	
звика́єш звикнеш	
звика́є звикне	
звика́ємо звикнемо	
звика́єте звикнете	
звика́ють звикнуть	
звичка́ /ж/ звички	habit
захо́дити - зайти́, (Inf.)	to drop in, to go (come) in,
заходжу зайду́	to pick someone up,
заходиш зайдеш	to go behind
заходить зайде	
заходимо зайдемо	
заходите зайдете	
заходять зайдуть	

зона /ж/ зони	zone, area
інформація /ж/ інформації	information
кілометр /ч/ кілометри	kilometer
лісий, -а, -е, -і (Adj.)	bald
навколо	around
обходити - обійти, (Inf.)	to detour, to by-pass,
обходжу обійду	to go around, to circle
обходиш обійдеш	
обходить обіде	
обходимо обідемо	
обходите обідете	
обходять обідуть	
переходити - перейти (Inf.)	to cross, to go over
підходити - підійти (Inf.)	to approach
проходити - пройти (Inf.)	to go through, to pass by
проводити - провести (Inf.)	to spend, to see someone off,
проводжу проведу	to install (pipe or wire)
водиш проведеш	
проводить проведе	
проводимо проведемо	
проводите проведете	
проводять проведуть	
самий, -а, -е, -і	the most, the very, the same
смерть /ж/ смерті	death
сон /ч/ сни	sleep, dream

сходи́ти - зійти́, (Inf.)	to ascend, to descend
сходжу́ зійду́	
сходи́ш зійде́ш	
сходи́ть зійде́	
сходимо́ зійдемо́	
сходи́те зійдете́	
сходять зійдуть	

сходи́ти (Perf. only) (Inf.)	to make a round trip on foot
сходжу́	
сходи́ш	
сходи́ть	
сходимо́	
сходи́те	
сходять	

то́чний, -а, -е, -і (Adj.)	exact, accurate
уви́ходити - увійти́ (Inf.)	to enter, to go in
усре́дину	inside

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 65

P A R T I.

DIALOGUE.

A./Healthy were, Simon Mytrophanovych!
Wanted you yesterday to-see, but (of)-you not was in-home./

B./We yesterday rode to mill in city./

A./I done-came-walking to you very early, but you already done-started-riding./

B./We done-rode-out from village at fourth hour of-morning. Wanted to get-milled grain before evening./

A./And could-it-be mill already mills? Someone was-saying that him (they)-are-repairing./

B./Already is-milling. If have clean grain, will-done-mill-up for-you good flour./

A./Well and how (it)-rode-self?/

B./Bad. Were-riding thither over old main-road. Done-rode-from from village three kilometers and on-meeting to-us from-behind mountain - truck./

A./Well, and horses scared-self?/

B./No, we done-rode-off from main-road to-side but cart done-rode-into into ditch./

A./Well, and what occurred (happened)?/

B./Done-broke wheel, but we done-tied-together him with-string./

A./And dono-started-riding by-little further?/

B./Yes. When were-riding past fellow-God-parent Stepan, then done-rode-after to him./

A. Hello, Simon Mytrophanovych!
I wanted to see you yesterday, but you weren't home.

B. Yesterday we drove to town to the mill.

A. I came over to your place real early, but you were already gone.

B. We drove out of village at four o'clock in the morning. I wanted to get the grain ground before evening.

A. Don't tell me the mill is working already. Someone said that it's being repaired.

B. It's grinding. If you have some good grain, it'll grind it for you into flour.

A. Well, and how was the trip?

B. It wasn't good. We took the old highway there. We were three kilometers out of the village when we met a truck coming around a hill.

A. Did the horses get scared?

B. No, we drove off the pavement to one side, but the wagon got into a ditch.

A. Well, what happened?

B. We broke a wheel, but we tied it together with a string.

A. And then you went on again driving slowly?

B. Yes. When we were driving past "fellow-God-parent" Stephen's, we dropped in on him.

ЧАСТИНА І.

ДІАЛОГ.

- А. Здорові були, Семене Митрофановичу!
Хотів вас учора бачити, але вас не було вдома.
Б. Ми учора їздили до млина в місто.
- А. Я прийшов до вас дуже рано, але ви вже поїхали.
Б. Ми виїхали з села о четвертій годині ранку.
Хотіли змолоти зерно до вечора.
- А. А хіба млин уже меле? Хтось говорив, що його ремонтують.
Б. Вже меле. Якщо маєте чисте зерно, змелеть
вам добре борошно.
- А. Ну, я як їздилося?
Б. Погано. Їхали туди по старому шляху. Від'їхали
від села три кілометри, а назустріч нам з-за горі -
грузовик.
- А. Ну, і коні злякалися?
Б. Ні, ми з'їхали зі шляху вбік, але віз в'їхав
у канаву.
- А. Ну, я що трапилося /сталося/?
Б. Зламалося колесо, але ми зв'язали його мотузкою.
- А. І поїхали подалі далі?
Б. Так. Коли їхали повз кума Степана, то заїхали
до нього.

A./And of-course done-drunk-out a-goblet-each?/

B.Clear. Then at tenth hour done-started-riding further. In one place main-road (they)-are-repairing, and to-us need was to-done-ride-around./

A./Well, done-rode-around, and what was further?/

B./Done-rode-out anew onto main-road and over hour done-came-riding to city./

A./Hope in city not done-occurred (of)-anything (of)-bad?/

B./(Of)-nothing (of)-serious. But, on pity, done-rode-onto onto dog, that was-lying in-middle of-street./

A./And done-rode-over him with-cart?/

B./No, only horse done-hit with-foot./

A./At which hour you done-reached-riding to mill?/

B./When we done-rode-up to mill, was eleventh hour of-day./

A./When you done-returned-self (done-came-riding) to-home?/

B./Horses very tired-out-self and barely-barely pulled cart. Therefore, we done-came-riding to-home only at twelfth hour of-night./

A.And "naturally you had a drink.

B.Naturally. Then at ten o'clock we started out again. In one place they were repairing the highway, so we had to detour.

A.Well, what happened after you made the detour?

B.We got back to the highway again and then we got to the city.

A.I hope nothing unpleasant happened in the city.

B.Nothing serious. But we hit a dog that was lying in the middle of the street.

A.And you ran over him (with the wagon)?

B.No, the horse hit him with his hoof.

A.At what time did you reach the mill?

B.When we drove up to the mill, it was eleven o'clock.

A.When did you get back home?

B.The horses were very tired and barely pulled the wagon along. So we didn't get home till midnight.

А. І звичайно випили по чарці?

Б. Ясно. Потім о десятій годині поїхали далі.

В одному місці шлях ремонтують, і нам треба було об'їжджати.

А. Ну, об'їхали, а що було далі?

Б. Виїхали знову на шлях і через годину приїхали до міста.

А. Надіюся, в місті не трапилося нічого поганого.

Б. Нічого серйозного. Але, на халь, наїхали на собаку, що лежав серед вулиці.

А. І переїхали його в'озом?

Б. Ні, тільки кінь ударив ногою.

А. О котрій годині ви доїхали до млина?

Б. Коли ми під'їхали до млина, була одинадцята година дня.

А. Коли ви повернулися /приїхали/ додому?

Б. Коні дуже втомилися й ледве-ледве тягли віз. Тому ми приїхали додому лише о дванадцятій годині ночі.

P A R T II.

GRAMMAR.

Par.1. The verbs їздити and їхати with prefixes.

In lesson 64 we explained the meaning of prefixes added to the verbs ходити and їти (їти).

These prefixes are added to all verbs of motion.

NOTE: The verb їздити, the indefinite form of їхати, is not used to form the imperfectives of the prefixed forms. Instead, the prefixes are attached to the verb їждіти, which is never used by itself in modern Ukrainian.

I M P E R F E C T I V E S

Indefinite:

їздити

to ride, to drive

Definite:

їхати

Imperfective:

Perfective:

при - їждіати

to arrive

при - їхати

ви - їждіати

(to ride out
(to start out
(to drive out

ви - їхати

в' - їждіати

(to ride into
(to drive into

в' - їхати

від - їждіати

(to ride away from
(to drive away from
(to leave

від - їхати

до - їждіати

to reach

до - їхати

про - їждіати

(to ride past
(to go by
(to pass by

про - їхати

Imperfective:

пере - їжджати	(to cross (to ride over (to drive over (to move	}
під' - їжджати	(to approach (to drive up to	}
за - їжджати	(to drop in (to turn in	}
об' - їжджати	(to ride around (to drive around (to detour	}
на - їжджати	(to run into (to hit	}
з' - їжджати	(to ride down to (to drive down to (to get down (to drive up	}

Perfective:

пере - їхати
під' - їхати
за - їхати
об' - їхати
на - їхати
з' - їхати

Вчора ввечері приїхав мій брат.

My brother arrived last night.

Ми пізно виїхали з дому і я спізнився в школу.

We left home late, and I was late to school.

Я не можу з'їхати в цей гараж: він має дуже вузькі двері.

I can't get into that garage; it has doors that are too narrow.

Як тільки я від'їхав від хати, почав іти дощ.

As soon as I had left the cottage, it started raining.

Солдати швидко доїхали до моста.

The soldiers soon got to the bridge.

Я проїхав повз ваш будинок.

I drove past your house.

Коли солдати переїхали,
через міст, вони під'їха-
ли до першої хати.

When the soldiers had
crossed the bridge they
drove up to the first
cottage (they saw).

Вони заїхали до нас, щоб
пообідати.

They dropped in on us
to have dinner.

Біля лісу нам треба було
об'їхати яр.

Near the woods we had
to drive around a ravine.

Чоловік їхав дуже швидко
і наїхав на собаку, що
бігла через вулицю.

The man drove very fast
and hit a dog that was
running across the street.

Я завжди повільно з'їжд-
жаю з гори.

I always drive down hill
slowly.

Par.2. розбити and зламати.

The verb розбити means "to smash," "to break"
(crockery, glass, etc.), while the verb зламати means
"to break," "to tear down" (building, etc.).

Моя сестра розбила тарілку. My sister broke a plate.

Сьогодні один солдат
зламав собі ногу.

A soldier broke his leg
today.

Par.3. Constructions with the preposition по.

Constructions with the preposition по are
translated as follows:

Батько дав дітям по
карбованцю.

The father gave the
children one karbovanets
a piece.

Вони випили по чарці.

They drank a goblet
each.

PART III.

HOMEWORK.

I. Translate into Ukrainian:

My brother is a driver. All day he drives (rides on) a truck. He told me that he had a bad day yesterday. At eight o'clock in the morning he went out of the yard of the city building office and started for the village of Ivanivka. He was bringing (carrying) grain to the mill. He was driving there along the new road. Suddenly he saw that heading in his direction (toward him) was a cart. He wanted to go (around) it but the horse got scared and jumped to the left, directly against the truck. He stopped the truck in time, but one wheel of the cart was broken^{*)} and the peasant couldn't go any further. They tied the wheel up with a piece of string. The peasant told him that the mill doesn't grind grain now because of repairs.

II. Choose the proper forms and fill in.

- Вони́ вже тут не живу́ть. Вони́ /переї́хали - переї́жджали/
в інше́ місце.
- Коли́ я через місто, я бачив поже́ху.
/переї́жджав - переї́хав/
- Він ї́хав неува́жно й на малу дитину.
/наї́жджав - наї́хав/
- "Де Петро́?" - "Петра́ немає́ вдо́ма." - "А куди́ він ?
/ї́хав - пої́хав/
- Робі́тники́ ремо́нтува́ли міст, і тому́ ми його́.
/об'ї́хали - об'ї́жджали/

^{*)}злама́лося

6. Вони до вокз'а, о дру́гій годині́ дня.
/під'їжджали - під'їхали/
7. Він дуже швидко з гори й поїхав додому.
/з'їхав - з'їжджав/
8. Я де́кільна разів до ку́ма, але́ його́
/заїжджав - заїхав/
не було́ вдо́ма.

III. Write 10 sentences, using the following words and phrases:

1. Бо́рошно.	6. Замо́вив.
2. Ле́две-ле́две.	7. Гото́в.
3. Пома́лу.	8. Навпаки́.
4. Тра́пилося.	9. Оде́са.
5. Тя́гнуть.	10. Сма́жена ри́ба.

A.

За багато кілометрів навколо знають люди чудове полтавське село Баранівку. Стоїть воно все в садах і деревах на лівому березі тихої річки Псло. Прекрасні тут села й цікаві тут люди! Скільки оповідань можна почути і прочитати про них! Можна сказати, що якщо не всі, то все ж багато доріг ведуть до Баранівки. Цими шляхами майже щодня їдуть прості вози селян із сусідніх сіл до баранівського млина. Вони везуть туди своє зерно, щоб смолоти його на дрібне, як порошок, і ясне, як сонце, борошно. На жаль, дороги, що йдуть до Баранівки дуже погані. На правому березі річки дороги йдуть через великі піски. Лівий берег, що звичайно в наших річках повинен бути низьким, піднімається тут дуже високо. На вершок цього берега веде тільки одна вузька дорога. Вулиці села в дощові дні стають канавами з брудною водою, яка ллється згорі до річки. Влітку тут часто бувають дощі. Вони приходять і відходять раптом з великими грозовими хмарами. Так було й того дня, коли Митрофан Семенович, мій кум, вирішив поїхати до млина. Від нашого села до Баранівки було кілометрів дванадцять. Коли Митрофан Семенович виїжджав з дому, стояла добра погода. Сонце світило радісно, як на Великдень. Митрофан Семенович поклав на воза триста кілограмів зерна і поїхав. Він проїхав майже кілометрів сім і раптом почав літи такий дощ, як з відрів. Коні вже ледве тягли воза, але повертатися додому було пізно й незручно. Митрофан Семенович вирішив їхати далі. Тільки

він доїхав до початку шосе, як наз/стріч в селі виїхав
грузовик. Коли злякалися грузовика і віз з'їхав зі шляху воін
просто в канаву. Цього було дос/ть, щоб зламалося колесо і щоб
бідний кум просидів на тому місці до ранку, коли його віз
вв'їзгли на сухе місце. Багато шляхів іде до Баранівки, але майже
всі вони погані і тому не всі люди, що їдуть до млина, можуть
туди доїхати.

B.

1. We descended that mountain in a few hours.
2. When somebody rings, I go down and open the door.
3. He's a very punctual person.
4. Does anybody know the exact time?
5. That truck went to the grist-mill to take some flour.
6. I drive in and out my garage every day.
7. When we passed through that field, we entered a forest.
8. The automobile climbed the mountain quickly.
9. When did he depart?
10. We have to reach that city today.
11. I'll stop at your place sometime.
12. We grind our grain in the neighboring village.
13. Did you see the wagon with the green wheels?
14. Did you hear that the lieutenant fractured (his) hand yesterday?
15. I hardly remember her.
16. As soon as he arrived he became ill.
17. I just wanted to scare you.

18. You can't scare me.
19. He walked straight toward us along the road.
20. You have to drive around that house and then go straight on.
21. Did you hear that she drove over a child?
22. He drew up slowly to the gate.
23. He couldn't stop his car and drove over him.
24. The truck pulled an old car.
25. They drove in the yard and stopped.
26. The train already left.
27. He drove up to the door and shouted "Mary!".
28. There are one hundred and eighty kilometers from Monterey to San Francisco.
29. They moved to the other city.
30. Our friends went to Salinas.
31. Your father left for Sacramento.
32. There is an old wide road.

P A R T V.

INTERPRETING.

1. Where do you mill your grain?

2. Як звичайно, я мелю своє зерно в сусідньому селі.

1. In what village?

2. В Медведівці.

1. Is it very far from your village?

2. Ні, не дуже далеко. Я думаю, що туди буде вісім або десять кілометрів.

1. How do you bring your grain to Medvedivka?

2. Я вожу своє зерно туди на возі.

1. Tell me, how do you do that?

2. Як звичайно, я виїжджаю з дому дуже рано.

1. Where do you go - east or west?

2. Село Медведівка лежить на схід від мого села, тому я, звичайно, їду на схід.

1. How do you drive? Do you drive fast or slowly?

2. Я їду повільно.

1. I just want to know what one can see on the way to Medvedivka?

2. По дорозі туди немає нічого цікавого - скрізь поле й гори.

1. I'm asking you, what do you see near Medvedivka?

2. Коли я під'їжджаю до неї, я бачу маленьку річку, а за річкою - хата, церкву, школу й садки.

1. Do you cross that small river?
 2. О, так. Я мушу переїжджати її, бо млин, до якого я їджу, знаходиться за нею, в селі.
1. Can you detour around that river?
 2. Ні, я не можу об'їхати її. Крім цього, мені не потрібно об'їжджати її, бо я можу переїжджати її через міст.
1. How do you drive into the village?
 2. Дуже просто: я в'їжджаю в село з заходу головною дорогою.
1. By the way, are there mountains on the way to Medvedivka?
 2. Так.
1. Is it difficult to go down those mountains?
 2. Ні, з тих гір з'їжджати дуже легко.
1. Did something happen when you were descending that mountain last time?
 2. Звідки ви знаєте?
1. What?
 2. Що зі мною щось трапилось, коли я їхав останній раз до Медведівки?
1. I don't know anything. I just asked you whether something happened. Now I know that something happened. Tell me, what was that?
 2. Переднє колесо в моєму возі зламалося.
1. Who helped you to get to Medvedivka?
 2. Мій кум. Він приїхав грузовиком і забрав моє зерно до млина.

1. Did you get scared when the wheel broke?

2. Ні, не злякався. Чому ж я мав лякатися?

1. O.K. Tell me, did you mill that grain?

2. Так, я змолів все зерно.

борошно /с/

flour

вбік

to one side, aside

віз /ч/
вози

cart, wagon

виїжджати - виїхати (Inf.) to drive out, to ride out,
 виїжджаю виїду to leave
 виїжджаєш виїде
 виїжджає виїде
 виїжджаємо виїдемо
 виїжджаєте виїдете
 виїжджають виїдуть

від'їжджати - від'їхати (Inf.) to drive away from

в'їжджати - в'їхати (Inf.) to ride into; to drive into

грузовик /ч/
грузовики

truck

доїжджати - доїхати (Inf.) to reach, to get to
(by vehicle)

заїжджати - заїхати (Inf.) to stop at; to drive behind

зв'язувати - зв'язати (Inf.) to tie up, to tie together

зв'язую зв'язу
 зв'язуєш зв'язеш
 зв'язує зв'язе
 зв'язуємо зв'яземо
 зв'язуєте зв'язете
 зв'язують зв'язуть

з-за

from behind

з'їжджати - з'їхати (Inf.) to drive (ride) down,
to drive (ride) up

зерно /с/

grain

кілометр /ч/
кілометри

kilometer

ко́лесо /с/
ко́леса

wheel

кум /ч/
куми

fellow-God-parent

(a person who is the godparent of
 one's child, or whose child one
 is the godparent of; or, in the
 case of a man and a woman, a
 person with whom one had baptized
 someone else's child)

ламáтися - злама́тися (Inf.) to break
 ламáється злама́ється (3rd pers.Sing.)
 лама́ються злама́ються (3rd pers.Plur.)

лѣдво

barely

лѣдво-лѣдво

just barely

ляка́тися - зляка́тися (Inf.) to get scared
 ляка́юся зляка́юся
 ляка́юся зляка́юся
 ляка́ється зляка́ється
 ляка́юся зляка́юся
 ляка́ється зляка́ється
 ляка́ються зляка́ються

Митрофан /ч/

Mytrophanes

млин /ч/
 млиний

mill

молóти - змолóти (Inf.) to mill, to grind
 мелю
 мелеш
 меле
 мелемо
 мелете
 мельть

назустріч

(towards one;
 heading in one's direction

наїхджáти - наїхáти (Inf.) to run into, to hit

об'їхджáти - об'їхáти(Inf.) to drive around; to detour

переїхджáти - переїхáти(Inf.) to drive over, drive across

під'їхджáти - під'їхáти(Inf.) to drive up to, to approach
 past

помалу

little by little, gradually

поїхáти

slowly
 to set out, to drive off,
 to leave

поїду

поїдеш

поїде

поїдемо

поїдете

поїдуть

Семён /ч/

Simon

трап^ля́тис^я - трап^литис^я (Inf.)
трап^ля́тс^я трап^литс^я
трап^ля́ютс^я трап^ля́тс^я

to happen, to occur,
to take place

тяг^ти́ /тяг^ну́ти/ (Inf.)
тяг^ну́ (both imperfective)
тя́гнеш
тя́гне
тя́гнемо
тя́гнете
тя́гнуть

to pull

шлях /ч/
шляхи

main road; highway

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 66

P A R T I.

DIALOGUE.

A CONVERSATION BETWEEN AN AMERICAN AND A UKRAINIAN.

A./Mr.Tkachenko, over several
(of)-days entire America
will to-celebrate Nativity.
Whether Ukrainians also
celebrate Nativity?

A.Mr.Tkachenko, in a few
days all of America will
be celebrating Christmas.
Do Ukrainians also cele-
brate Christmas?

B./Mr.Carter, Ukrainians
such same religious
people like Americans!/
/

B.Mr.Carter, Ukrainians are
just as religious as people
as Americans are.

A./But how concerning
Nativity?/
/

A.But how about Christmas?

B./Nativity and Great-day
- greatest Ukrainian
holidays./
/

B.Christmas and Easter
are the greatest
Ukrainian holidays.

A./Interesting, how namely
Ukrainians celebrate
Nativity?/
/

A.It's interesting to know
just how the Ukrainians
do celebrate Christmas?
B.Almost exactly like the
Americans do, only
thirteen days later.

B./Almost so, like Americans,
but on thirteen (of)-days
later./
/

A./Why later?/
/

A.Why later?

B./Because, that Ukrainian
church celebrates
Nativity according-to
old calendar./
/

B.Because the Ukrainian
church celebrates
Christmas according to
the Julian calendar.

A./When in (of)-you begins-
self holiday?/
/

A.Just exactly when does your
holiday begin?

B./((Of)-sixth (of)-January
(according-to new calen-
dar) we have Hallow-
Night (holy night)./
/

B.On January sixth (of the
Gregorian calendar) we
have Christmas Eve or
Holy Night.

A./What you do in this evening?/A.What happens then?

B./((Not-of-anything (of)-
special. Family sits-
down behind table and sups./
/

B.Nothing special. The
family sits down at
table and eats supper.

ЧАСТИНА I.

ДІАЛОГ.

РОЗМОВА АМЕРИКАНЦЯ З УКРАЇНЦЕМ

- А. Па́не Ткаче́нко, че́рез кі́лька днів уся́
Аме́рика бу́де святкува́ти Різдво́. Чи украї́нці
тако́ж святку́ють Різдво́?
- Б. Па́не Ка́ртер, украї́нці та́кі са́мі релі́гійні
лю́ди, як аме́риканці!
- А. Але́ як що́до Різдва́...?
- Б. Різдво́ й Вели́день - найбі́льші украї́нські
свя́та.
- А. Ціка́во, як са́ме украї́нці святку́ють Різдво́?
- Б. Ма́йже так, як аме́риканці, але́ на трина́дцять
днів пі́зніше.
- А. Чому́ пі́зніше?
- Б. Тому́, що украї́нська це́рква святку́є
Різдво́ за ста́рим календа́рем.
- А. Коли́ у вас почи́нається свя́то?
- Б. Шо́стого сі́чня (за но́вим календа́рем)
ми ма́ємо Свят-Ве́чір (свя́тий ве́чір).
- А. Що ви ро́бите в цей ве́чір?
- Б. Нічо́го особли́вого. Ро́діна сіда́є за ста́л
і ве́черяє.

A./Prepare ordinary supper?/

B./No. This supper special.
Dishes that prepare-self
for this supper occur
only once on year./

A./Who serves these dishes
onto table, master?/

B./No, mistress. Master
sits behind table in
that corner where hang
images./

A./Whether in this evening
(they)-go into guests?/

B./Only then, how you
(they)-done-requested.
Usually this family
supper./

A./Means, (of)-guests on
this supper not occurs?/

B./Not occurs, but master
under time of-supper
rises and requests to-
sup Grandfather Frost./

A./What this of-a Grandfather
-Frost?/

B./This our Ukrainian
Santa-Claus./

A./Aha, understand. Whether
you have on Nativity
fir-tree?/

B./In each hut on Nativity
stands fir-tree, and on
fir-tree hang various
decorations./

A.Do you cook the usual supper?

B.No. It's a special supper.
The dishes that are cooked
for that supper are made
only once a year.

A.Who serves those dishes (at
table), the master (of the
house)?

B.No, the lady (of the house).
The master sits at the
table in the corner where
the icons hang.

A.Do people go visiting that
evening?

B.Only when you're invited.
Usually it's a family
supper.

A.Does it mean that you don't
usually have guests during
that supper?

B.No, we don't, but during
the supper the master gets
up and invites Grand-
father Frost.

A.Who's Grandfather Frost?

B.That's our Ukrainian
Santa Claus.

A.Oh, I see. Do you have
a Christmas tree?

B.On Christmas there is a
Christmas tree in every
cottage, and various
decorations hang on the
tree.

А. Готуєте звичайну вечірку?

Б. Ні. Це вечірка спеціальна. Страви, що готуються для цієї вечірки, бувають лише раз на рік.

А. Хто подає ці страви на стіл, господар?

Б. Ні, господиня. Господар сидить за столом у тому кутку, де висять образи.

А. Чи в цей вечір ходять у гості?

Б. Тільки тоді, як вас запросили. Звичайно, це родинна вечірка.

А. Значить, гостей на цій вечірки не буває?

Б. Не буває, але господар під час вечірки встає й запрошує вечіркати Діда Мороза.

А. Що це за Дід Мороз?

Б. Це наш український Санта-Клос.

А. Ага, розумію. Чи ви маєте на Різдво ялинку?

Б. В кожній хаті на Різдво стоїть ялинка, а на ялинці висять різні прикраси.

A./Whether you have special nativity songs?/

B./Have. They call-self carols . Bunch of-children walks from hut to hut and sings carols./

A./I saw such painting. Children hold in hands large star and sing./

B./Right. In-middle of-star burns candle or lantern. Children sing and people give them various gifts./

A./What-kind namely/

B./Various tasty nativity sweets; sugars, nuts, sweet cookies and other things./

A./ (I)-thank. You done-clarified to-me everything very well. I see that Nativity in (of)-Ukrainians approximately such same holiday like and in (of)-Americans./

A.Do you have special Christmas songs?

B.Yes, we do. They are called carols. A group of children goes from cottage to cottage and sings carols.

A.I saw a picture like that. The children hold a large star in their hands and sing.

B.That's right. In the middle of the star there burns a candle or a lantern. The children sing and people give them various presents.

A.What kind of presents?

B.Different tasty Christmas sweets: candy, nuts, cookies and other things.

A.Thank you. You've explained to me everything very well. I can see that Christmas among the Ukrainians is very much like it is among the Americans.

А. Чи ви маєте спеціальні різдвяні пісні?

Б. Маємо. Вони називаються колядки.

Гурт дітей ходить від хати до хати й співає колядки.

А. Я бачив такий малюнок. Діти тримають в руках велику зірку й співають.

Б. Правильно. Всередині зірки горить свічка або ліхтар. Діти співають, а люди дають їм різні подарунки.

А. Які саме?

Б. Різні смачні різдвяні солодощі: цукерки, горіхи, солодкі коржики й інші речі.

А. Дякую. Ви пояснили мені все дуже добре.

Я бачу, що Різдво в українців приблизно таке саме свято, як і в американців.

P A R T II.

GRAMMAR.

Par.1. Prefix по(п)- with definite verbs of motion.

Imperfective:

іти́

їхати́

Perfective:

піти́

поїхати́

I. The prefix по(п)- added to an unprefix definite verb of motion changes the verb to perfective and indicates a single time motion (to a certain place or person or for a definite purpose).

Моя́ сестра́ щовечора́ їздить(ing. imp.) My sister drives to the
в клуб, але́ сьогодні вона́ поїха- club every night, but
ла (def. perf) до театру. tonight she went to the
theater.

The definite verbs of motion with the prefix по(п)- are very seldom used without some statement indicating the goal or direction of motion.

Діти́ пішли́ до школи.

The children went to school.

Брат поїхав на лекцію.

The brother went (drove) to a lecture.

Вони́ поїхали праворуч.

They went (drove) to the right.

The definite verbs of motion with the по-(п)- prefix are used;

a. to show the beginning or starting of motion.

Спочатку ми шли (Imperf).
повільно, а потім пішли
(Perf) швидко.

At first we were walking slowly, but then we began to walk rapidly.

Мій годинник стоїв, а
тепер пішов.

My watch had stopped
(was standing), but now
it's running again.
(lit.: started to go
again.)

b. to take the place of the regular perfective pair
to the unprefixated corresponding definite and indefinite
verbs of motion. The feeling of beginning of action
however is never completely lost.

іти
ходити

піти

їхати
їздити

поїхати

Він іде (Imp.)
в крамницю.

He is going to the
store.

Він пішов (Perf.)
у крамницю.

He went to (has started
out for) the store.

Вони їдуть (Imp.)
до міста.

They're driving to town.

Вони поїхали (Perf.)
до міста

They left for town.

Вони щодня ходять (Indef.
Imperf.) у клуб, але на
цей раз вони пішли (Def.
Perf.) в кіно.

They go to the club
every day, but today
(this time) they went
to (left for) the
movies.

II. Prefix ПО - added to indefinite unprefixated verb
of motion changes the meaning of verb slightly and
denotes action limited in space or time.

It indicates random motion without goal or
direction.

This prefixed verb is also perfective.

Imperfective:

Perfective:

ходити

походити

їздити

поїздити

Я походи́в хвили́н п'ять
і ліг на дива́н.

I walked around for
about 5 minutes and
laid down on a sofa.

Хло́пці пої́здили по мі́сту
і скоро поверну́лись до-
дому.

The fellows drove
around town for a
while, but soon
went home.

III. Prefix з(с)-, зі- with the verbs of motion.

Prefix з(с)- beside its previously mentioned function (indicating descending or ascending motion), sometimes also indicates motion to a place and back especially when a quick return is implied. In this meaning it may be used only in combination with indefinite verbs of motion.

Imperfective:

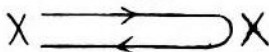
ходи́ти

їзди́ти

Perfective:

сходи́ти

з'їзди́ти

NOTE: In this meaning the verb сходи́ти has a different place of stress.

С о ш р а г е :

ходи́ти - сходи́ти (Perf.)
(to go there and
back)

ходи́ти - сходи́ти
(Imp.) (to go down)

These indefinite verbs of motion prefixed by з-(с-) and indicating motion to a place there and back are perfective.

Я сходжу́ в кра́мницю по
цига́рки і почну́ працюва́-
ти.

I'll run over to the
store for some cigarettes
and start working.

Я зараз закінчу цю роботу. Але спочатку я <u>сходжу</u> в бібліотеку і візьму там словник.	I'll finish this work right away. Only first I'll run over to the library and take out a dictionary.
--	--

The past tense сходив, з'їздив may be used instead of ходив, їздив in the meaning of "going to a place and back" to emphasize a short period of time (usually, in order to fetch something):

Ми швидко з'їздили по лікаря.	We were very quick in getting the doctor.
Брат <u>сходив</u> в бібліотеку по книжки.	My brother made a quick trip to the library to get the books.

NOTE 1: The prefixed verb з'їздити is formed directly from the indefinite verb of motion їздити.
(Compare з'їздити and з'їжджати.)

NOTE 2: To indicate the object of "fetching" use the preposition по (for both persons and things) + accusative case.

Par.2. Expression пізніше на ...

Українці святкують Різдво <u>на</u> 13 днів <u>пізніше</u> .	The Ukrainians celebrate Christmas 13 days later.
Ви маєте 10 доларів, а я маю <u>на</u> п'ять доларів більше.	You have ten dollars, but I have five dollars more.

NOTE the idiomatic use of на in Ukrainian where the comparative is used in expressions indicating time and quantity.

Par.3. The word як.

The word як can have two meanings;

1. how:

Як ви себе почуваете? How do you feel?

2. when:

Це було тоді, як (коли) It was at the time
ми вас зустріли. (when) we met you.

NOTE: The word як instead of коли is used very frequently, while standing at the beginning of a subordinate clause.

P A R T III.

HOMEWORK.

I. Translate into Ukrainian:

We celebrate Christmas in the winter time and Easter in the spring time. I like Christmas holidays very much. Do you know how Ukrainians celebrate Christmas? I'll tell you. They celebrate it almost like (so as) Americans, but thirteen days later. On January sixth they have Christmas Eve. The lady of the house serves a special supper. The master sits at the table in the corner where the icons hang. During the supper he gets up and invites Grandfather Frost for supper. There is a Christmas tree standing in the middle of the room or in the corner. Various decorations hang on the tree. A group of children goes from cottage to cottage and sings carols. They carry a large star.

Inside the star burns a candle or a lantern. The people give them various presents: candy, nuts, cookies, and other sweets. Did you see such a picture in some book? If not I'll give you one where you can find lots of interesting pictures. And how do you spend Christmas? Where are you going to celebrate next Christmas? Will you stay here? Then I invite you to visit us (to our place.)

II. Write 10 sentences, using the following words and phrases:

1. Спізнився /на що?/,	6. Радю.
2. Спізнилася /на скільки?/	7. Радий.
3. Яйця.	8. Рахуюмо.
4. Дюжина.	9. Число.
5. Продовжує.	10. Автор.

A.

Різдво́ Христо́ве - вели́ке свя́то для украї́нської ро́дини. Три́дцять п'ять ро́ків то́му його́ ві́льно свя́ткува́ли скрі́зь по всій Укра́їні. Ста́рі лю́ди ще й тепе́р пам'я́тають, як ко́лись свя́ткува́ли це свя́то. Але́ в на́ші дні свя́ткува́ти Різдво́ небезпе́чно. Ялі́нку з прикра́сами, напри́клад, дозволя́ють тепе́р влашту́вати ті́льки на Но́вий Рі́к, а Дід Мороз́ прихо́дить в дитя́чі клу́би і в шко́ли тако́ж ті́льки на Но́вий Рі́к. Укра́їнці, що живу́ть у ві́льних кра́їнах, свя́ткують Різдво́ так, як ко́лись свя́ткува́ли його́ їхні ба́тькі і ді́ді. Це бу́ло так:

Вече́р пе́ред Різдво́м /два́дцять четве́рого гру́дня за ста́рим кале́ндаре́м, або́ шосто́го сі́чня за но́вим/ назива́ється Свят-Вече́р. Це значи́ть свя́тий вече́р. На цей вече́р госпо́дині готу́ють спеці́альну вече́рю: ва́рять ка́шу, що зве́ється ку́тя, а тако́ж і́нші стра́ви. Всі стра́ви обов'язко́во пови́нні бу́ти без м'я́са, са́ла чи ма́сла. Все ва́рять і сма́жать з олі́єю і їда́ть ба́гато стра́в із ри́би. Коли́ за́йде со́нце і на не́бі з'я́де пе́рша зі́рка, ці́ла ро́дина йде́ в ха́ту, щоб помо́литися і з'ї́сти ра́зом вече́рю. На сто́лі ма́є бу́ти двана́дцять рі́зних стра́в. В кутку́ бі́ля обра́зів горі́ть сві́чка. Під обра́зами за сто́лом сто́їть госпо́дар і го́лосно чи́тає моли́тву, а за ним моли́тву повто́рює ці́ла ро́дина. І́ноколи моли́тву чи́тає дитя́чі,

а всі повторюють. У нас кажуть, що голосом дитини говорить сам Бог. Коли кінчають молитися, всі сідають і починають вечеряти. Перш за все господар бере ложку куті, відкриває вікно й каже: "Морозе, Морозе, йди до нас кутю їсти, а коли не йдеш до нас, тоді не йди й на наші поля і не йди в наші сараї."

В цей час гурті молодих хлопців і дівчат ходять від хати до хати і співають колядки. Часто вони носять з собою велику зірку. В середині зірки горить свічка або ліхтар. Господарі дають їм різні подарунки: солодкі коржики, горіхи та інше.

В кутку кімнати, звичайно, завжди ставлять ялинку. На ялинці висять різні прикраси, малюнки, свічки, солодощі, горіхи. Все це спеціально для дітей. Колись давно, кілька років тому, ялинки в нас не ставили.

Двадцять п'ятого грудня, або сьомого січня, є саме Різдво. Тоді всі люди, навіть дуже старі й хворі, йдуть обов'язково до церкви. В цей день їдять уже всі страви. Всі три дні свят гурті хлопців і дівчат ходять з колядками.

Translate the following sentences:

1. I'd like to buy some flowers.
2. We must leave this city immediately.
3. They moved from here a long time ago.
4. For the summer we'll go to the country.
5. She drove off yesterday morning.
6. When do you want to leave?
7. The lamp hung over the table.
8. It seems to me that the host is a very good man.
9. Who is the owner of this field?
10. Where can I buy nuts?
11. A large group of people is walking around the building.
12. My grandfather died a long time ago.
13. Whom did you invite for dinner?
14. She didn't invite me.
15. I don't like cookies.
16. There are many lanterns on this street.
17. I'd like to buy a good picture of our school.
18. The icons in Ukrainian homes hang on the wall in the east corner of the room.
19. What kind of religious books do you have in your house?
20. We like religious songs.
21. This is a family matter.
22. My wife bought a dozen candles for the Christmas celebration.
23. We always celebrate Christmas at home.
24. I don't like sweet food.
25. In regard to this matter, I don't know what to say.

P A R T V.

INTERPRETING.

1. I'd like to know how you celebrate Christmas?
2. Що ви хочете знати?
1. Everything. Tell me, how people celebrate Christmas in your country?
2. Я думаю, що на Україні святкують Різдво так, як і скрізь. Перед Різдвом люди купують подарунки.
1. Do the people in Ukraine have Christmas trees?
2. О, так!
1. Tell me, is it possible to buy decorations for Christmas trees in Ukraine?
2. Так, на Україні можна купити прикраси для ялинки, але вони досить дорогі.
1. Please, tell me everything about Christmas Eve in Ukraine.
2. Що саме ви хочете знати?
1. Everything. Tell me, how you start celebrating Christmas Eve?
2. Для українців, особливо для українських селян, Свят-Вечір є велике свято. Як звичайно, перед початком вечірї вся родина налягає чистий одяг.
1. It's very interesting. I didn't hear that. Tell me more about that.
2. Потім вся родина сідає за стіл, спочатку ми молились. Потім батько наливає горілку в чарки; вітає нас зі святами й після цього всі, крім дітей, п'ють і починають їсти.
1. What do you eat on Christmas Eve?
2. На Свят-Вечір ми не їмо м'яса, молока й масла. Ми їмо тільки рибу та інші страви з олією.
1. When do you sing Christmas carols?
2. Як звичайно, ми співаємо після вечірї.

1. Who sings the carols?

2. Вся родина співає. В цей час ходять від хати до хати колядники й також співають колядки.

1. Who are the carol singers?

2. Колядники, як звичайно, є хлопці й дівчата, що співають колядки.

1. Do you have a Santa Claus?

2. Так, у нас є дід Мороз. Він приносить подарунки.

1. I want to see a Ukrainian Christmas tree. Is it like ours?

2. О, так. Я думаю, що між українською й американською ялинками немає різниці.

1. What kind of decorations hang on your Christmas trees?

2. Я думаю, що такі, як і тут. Але на наших ялинках, крім прикрас, висять також горіхи, коржики й цукерки.

VOCABULARY

Вели́день /ч/	Easter
ві́сити (Inf.) ві́шу ві́сиш ві́сить ві́симо ві́сите ві́сять	to be hanging
госпо́дар /ч/ господарі́	master, host, owner
госпо́діня /ж/ господи́ні	mistress
горо́х /ч/ горо́хи	nut
гурт /ч/ гурти́	bunch, group
ді́д /ч/ ді́ди	grandfather, old man
ді́д Мороз	Grandfather Frost (Santa Claus)
запро́шувати - запро́сити (Inf.) запро́шую запро́шу запро́шуєш запро́сиш запро́шує запро́сить запро́шуємо запро́симо запро́шуєте запро́сите запро́шують запро́сять	to invite
зі́рка /ж/ зі́рки	star
коля́дка /ж/ коля́дки	carol
ко́ржик /ч/ ко́ржики	cookie
ліхтар /ч/ ліхтари́	lantern
малю́нок /ч/ малю́нки	drawing, painting, picture
моли́тва /ж/ моли́тви	prayer

моли́тися - помолі́тися	to pray
молю́ся	
моли́шся	
моли́ться	
моли́мося	
моли́теся	
моля́ться	
о́браз /ч/ обра́зи	ikon (holy image)
подава́ти - пода́ти	to serve, to give
пода́ю пода́м	
пода́єш пода́си	
пода́є пода́сть	
пода́ємо пода́мо	
пода́єте пода́сте	
пода́ють пода́дуть	
прикра́са /х/ прикра́си	decoration, embellishment, adornment
релігі́йний, -а, -е, -і (Adj.)	religious
родинни́й, -а, -е, -і (Adj.)	family
сві́чка /х/ сві́чки	candle
святкува́ти - відсвяткува́ти (Inf.)	to celebrate
святку́ю відсвятку́ю	
святку́єш відсвятку́єш	
святку́є відсвятку́є	
святку́ємо відсвятку́ємо	
святку́єте відсвятку́єте	
святку́ють відсвятку́ють	
Свят-вечі́р	Christmas Eve
святи́й, -а, -е, -і (Adj.)	holy
свято́ /с/ свята́	holiday
соло́дкий, -а, -е, -і (Adj.)	sweet
соло́дощі (Plural)	sweets

стра́ва /ж/
стра́ви

dish, course
(food)

цукéрка /х/
цукéрки

candy

що́до

(how) about

яли́нка /х/
яли́нки

fir tree, Christmas tree

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 67

DIALOGUE.

- A./Done-light, be kind light because in room completely dark./
- B./And where here in (of)-you turn-off?/
- A./Near doors. In what matter?A.Not-have stream?/
- B./Stream is. I think that done-spoiled-self electric (little)-lamp./
- A./Take be kind there on writing table new lamp and done-twist-in into cartridge./
- B./At-last have light. I also not-love to-sit in darkness./
- A./What you think to-do tomorrow?/
- B./Tomorrow we ride to-catch fish./
- A./You catch fish with-net?/
- B./I catch with-fishing-pole. In (of)-me is good fishing-pole./
- A./You ride into sea by-motor (by)-boat?/
- B./ (We)-ride by-ordinary. I seat-self behind oars and row, and my wife cares (with)-boat./
- A./Whether you know-how well to-row?/
- B./Think, that well./
- A./Whether you ever fried fish on fresh air?/
- B./Done-fried not once. And you love to-catch fish?/
- A. Please turn on the lights because it's quite dark in this room.
- B. And where's the switch around here?
- A. Near the door. What's the matter. No power?
- B. The power is there. But I think the bulb burned out.
- A. Take a new bulb over there on the desk and screw it into the socket, please.
- B. Now we have some light. I don't like sitting in the dark either.
- A. What are you thinking of doing tomorrow?
- B. Tomorrow we're going fishing.
- A. Do you fish with a net?
- B. No, I use a fishing pole. I have a good fishing pole.
- A. Do you go out to sea in a motor boat?
- B. No, we go in an ordinary boat. I take up the oars and row and my wife steers the boat.
- A. Do you know how to row very well?
- B. I think I do.
- A. Have you ever fried fish in the open?
- B. I've done it quite often. How about you, do you like to fish?

ЧАСТИНА I.

ДІАЛОГ.

А. Засвітіть, будь ласка, світло, бо в кімнаті зовсім темно.

Б. А де тут у вас вимикач?

А. Біля дверей. У чому справа? Немає струму?

Б. Струм є. Я думаю, що зіпсувалася електрична лампочка.

А. Візьміть, будь ласка, там на письмовому столі нову лампочку й закрутіть у патрон.

Б. Нарешті маємо світло. Я також не люблю сидіти в темряві.

А. Що ви думаєте робити завтра?

Б. Завтра ми ідемо ловити рибу.

А. Ви ловите рибу сіткою?

Б. Я ловлю вудкою. У мене є добра вудка.

А. Ви їздите в море моторовим човном?

Б. Їздимо звичайним. Я сідаю за весла й гребу, а моя дружина керує човном.

А. Чи ви вмієте добре гребти?

Б. Думаю, що добре.

А. Чи ви коли-небудь смажили рибу на свіжому повітрі?

Б. Смажив не раз. А ви любите ловити рибу?

A./Done-tried one time, but
(not)-anything out-of
that not came-out./

B./Not done-caught not
(of)-one (of)-fish?/

A./Not done-caught. Done-sat-
through in-vain three
hours./

B./May-be you not know-how
to-pull-out fish out-of
water? Necessary to-pull
not slowly but from-once./

A./I tried and slowly and from-
once. Single thing which I
caught was old galosh./

B./And where after-all you
were-catching fish?/

A./Here not-far in rivulette./

B./My dear friend! In that
river and I (not-of)-
anything not will-done-
be-able to-done-catch,
because there in-general
not have fish./

A./O-o-o! Now I understand in
what matter. And I thought
that this hook guilty
(to-blame)./

B./No, matter not in hook.
There not-have (of)-fish
because water very dirty./

A./You not know why water such
dirty?/

B./Know. In that place, where
river takes beginning some-
kind company done-built
chemical factory./

A./Well, and what out-of that?/

B./Chemical substances get
into rivulette and
poison fish./

A./I tried it once, but nothing
came of it.

B./You didn't catch a single
fish?

A./No, I didn't. I sat three
hours for nothing.

B./Maybe you don't know how
to pull the fish out of
the water? You shouldn't
pull it slowly, you should
jerk it right out.

A./I tried both pulling slowly
and jerking, but the only
thing I caught was an old
galosh.

B./And just where were you
fishing?

A./Not far from here in the
creek.

B./My dear friend, even I
couldn't catch anything
in that river because
there isn't any fish in
there at all.

A./Well, I get it now. And
I thought it was the hook.

B./No, it wasn't the hook.
There's no fish in there
because the water is very
dirty.

A./Do you know why the water
is so dirty?

B./Yes, some company built
a chemical plant near
the source of the river.

A./Well, and so what?

B./The chemicals get into
the stream and poison
the fish.

А. Спробував одного разу, але нічого з того не вийшло.

Б. Не (в)піймали ні однієї риби?

А. Не (в)піймав. Просидів даремно три години.

Б. Може ви не виєте витягати рибу з води?

Треба тягти^{не} повільно, а відразу.

А. Я пробував і повільно й відразу. Бдіна річ, яку я (в)піймав, була стара галоша.

Б. А де ж ви ловили рибу?

А. Тут недалеко, в річці.

Б. Мій дорогий друже! В тій річці і я нічого не зможу (в)піймати, бо там взагалі немає риби.

А. О-о-о! Тепер я розумію, в чому справа. А я думав, що це гачок вінний (віннен).

Б. Ні, справа не в гачку. Там немає риби, бо вода дуже брудна.

А. Ви не знаєте, чому вода така брудна?

Б. Знаю. В тому місці, де річка бєре початок, якась компанія побудувала (збудувала) хемічну фабрику.

А. Ну, й що з того?

Б. Хемічні речовини потрапляють у річку й отруюють рибу.

P A R T II.

GRAMMAR.

Par.1. Other verbs of motion with prefixes.

I M P E R F E C T I V E S

Indefinite;

бігати

to run

Definite;

бігти

(in different directions)

Many times, repeatedly.

(in one direction)

О н с е.

Imperfective verbs:

при - біга́ти

to come running

ви - біга́ти

to run out

в - біга́ти

to run in

від - біга́ти

to run away from

до - біга́ти

(to reach by
(running)

про - біга́ти

(to run by
(to run past)

пере - біга́ти

(to run over
(to run across)
(to change places)
(by running)

під - біга́ти

(to approach
(by running)

з - біга́ти

(to come down
(running)
(to go up running)

Perfective verbs:

при - бі́гти

ви́ - бі́гти

в - бі́гти

від - бі́гти

до - бі́гти

про - бі́гти

пере - бі́гти

під - бі́гти

з - бі́гти

Imperfective verbs:

за - біра́ти

(to drop in)
 (in a hurry)
 (to run behind)
 (to run in for a while)
 (to come running)
 (after someone)

Perfective verbs:

за - бі́гти

Він прибіга́в до мене вже
декілька разів.He already came (running)
to me several times.

Хлопець вибі́г із хати́.

The boy ran out of the
house.

Соба́ка вбі́гла в хату́.

The dog ran into the
room.

Я відбі́гла від автомобі́ля.

I ran away from the
car.Я встав сьогодні́ пізно́ і
лєдвє встиг добі́гти до класу́.
до початку навча́ння.I got up late today and
barely managed to run
to class before the
beginning of the lesson.Сержа́нт швидко пробі́г повз
мене́.The sergeant quickly ran
past me.Поже́жники швидко підбі́гли
до будинку́, що горі́в.The firemen quickly ran
up to the burning build-
ing.Моя́ сестра́ збі́гла по сходах
і підійшла́ до мене́.My sister ran downstairs
and approached me.Я ча́сто забі́гаю в цю їда́льню,
щоб ви́пити скля́нку ка́ви.I often drop in at that
restaurant to drink a cup
of coffee.Солда́ти перебі́гли че́рез міст
і лягли́.The soldiers ran across
the bridge and lay down.

IMPERFECTIVE VERBS.

Indefinite:

літа́ти to fly
(in different direction)
Many times, repeatedly.

Definite:

летіти
(in one direction)

Imperfective verbs:

при - літа́ти to come flying
ви - літа́ти (to fly out)
 (to take off)
в - літа́ти (to fly in)
 (to run into)
до - літа́ти to reach by flying
про - літа́ти (to fly by)
 (to fly past)
пере - літа́ти (to fly over)
 (to fly across)
 (to move from place))
 (to place)
 (by flying)
на - літа́ти (to run into)
 (to hit)
 (to collide with)
від - літати to fly away

Perfective verbs:

при - леті́ти
ви́ - летіти
в - леті́ти
до - леті́ти
про - леті́ти
пере - леті́ти
на - леті́ти
від - летіти

Птахи́ вже прилеті́ли.

The birds have already arrived.

Літа́к ви́летів то́чно о
тре́тій годи́ні.

The plane took off at
3 o'clock on the dot.

До нас в хату́ влеті́ла явас́ь
пта́шка.

A bird flew into our
cottage.

Літа́к долеті́в до по́ля і сів.

The plane reached the
field and landed.

Над мі́стом пролеті́ли літа́ки.

Some planes flew over
the city.

Птах перелетів з одного
дерева на друге.

The bird flew from one
tree to another.

Налетіли хмари і пішов
дощ.

The clouds gathered
(flew upon us) and it
started raining.

I M P E R F E C T I V E S.

Indefinite:

носити

to carry,
to go carrying

(in different directions)
Many times, repeatedly.

Definite:

нести

(in one direction)

Imperfective verbs:

при - носити

(to bring
(to come carrying

ви - носити

to carry out

в - носити

to carry in

від - носити

to carry away from

пере - носити

(to carry over)
(to carry across)
(to move from place)
(to place)

під - носити

(to offer
(to bring up
(to raise

з - носити

(to carry down)
(to carry up)

Perfective verbs:

при - нести

ви - нести

в - нести

від - нести

пере - нести

під - нести

з - нести

Я завжди приношу в школу
нову газету.

I always bring the latest
paper to school.

Мати винесла маленького
сина на свіже повітря.

The mother brought her
little son out into the
fresh air.

Ми ^{пр}несли в хату ^{др}рова* і
запалили вогонь.

We brought some firewood*
into the cottage and
kindled a fire.

Мій брат вже відніс словник
до бібліотеки.

My brother has already
taken the dictionary to
the library.

Вони перенесли письмовий стіл
в кабінет начальника.

They moved the desk to
the boss office.

Він підніс сірник до цигарки.

He brought the match up
to the cigarette.

Ми знесли всі речі з грузовика
в гараж.

We took all the things
off the truck and moved
them to the garage.

I M P E R F E C T I V E S.

Indefinite:

Definite:

вoзити

(to cart, to haul,
(to carry in a vehicle)
(or on horseback)

вeзти

Imperfective verbs:

Perfective verbs:

при - вoзити

(to bring in a vehicle)
(or on horseback)

при - вeзти

ви - вoзити

(to cart out
(to haul out)

ви - вeзти

в - вoзити

to cart into

в - вeзти

від - вoзити

(to carry away
(in a vehicle
(/something/)

від - вeзти

до - вoзити

(to drive as far as...)
(to haul something
(as far as....)

до - вeзти

пере - вoзити

(to move something
(in a vehicle)

пере - вeзти

* firewood - дрова

Imperfective verbs:Perfective verbs:

під - в'озити

(to drive something)
(up to)
(to give a lift)

під - везти'

з - в'озити

(to drive something)
(down or up)

з - везти'

Щоранку молочник прив'озить
молоко.The milkman brings milk
every morning.Америка вив'озить різний
крам в Європу.America exports various
goods to Europe.Америка вв'озить каву з
Бразилії.America imports coffee
from Brazil.Хто може відвезти мене
додому?

Who can drive me home?

Я можу відвезти вас до Кармеля,
але не зможу довести вас до
самої хати.I can drive you to Carmel
but I won't be able to
take you all the way to
your house.Ми перевезли всі речі
грузовиком.We moved all the things
in a truck.Мій брат підвіз мене до
моста.My brother gave me a lift
as far as the bridge.Солдати обережно звозили гармати
з гори.The soldiers were carefully
towing the guns down hill.

I M P E R F E C T I V E S.

Indefinite:

Definite:

води́ти

{ to lead
(to conduct)

вести́

(in different directions)
Many times, repeatedly.

(in one direction)

Imperfective verbs:

Perfective verbs:

при - води́ти

{ to bring along
(to bring leading

при - вести́

ви - води́ти

to lead out

ви́ - вести́

в - води́ти

to lead in

в - вести́

від - води́ти

{ to lead
(/someone, someplace/ }

від - вести́

до - води́ти

to lead as far as

до - вести́

про - води́ти

{ to lead through
(to see off
(to install
(/wiring or plumbing/
(to spend /time/ }

про - вести́

пере - води́ти

{ to lead across
(to transfer
(to translate

) пере - вести́

під - води́ти

{ to lead up to
(to lead under

) під - вести́

з - води́ти

{ to take something up
(or down

) з - вести́

Мій брат часто приво́дить
госте́й.

My brother often
brings along
quests.

Виве́діть коня́ з сара́я.

Take the horse
out of the barn.

В штаб ввели німецького солдата.

A German soldier was ushered into headquarters.

Ви вже відвели дітей в дитсадок?

Have you taken the children to the kindergarten yet?

Так, я довела їх до дверей дитсадка.

Yes, I took them as far as the kindergarten doors.

Чи ти завжди проводиш свою дівчину через парк, коли ведеш її додому?

Do you always take your girl through the park when you're taking her home?

Хлопець перевів хворого через вулицю.

The boy led the sick man across the street.

Мати підвела свого маленького сина до вчителя.

The mother brought her little son up to the teacher.

Батько обережно звів стару жінку вниз.

Father carefully lead the old woman down stairs.

Par.2. The verb керувати followed by the Instrum.case.

The verb керувати (to govern, to lead, to guide, to direct, to manage) is followed by the instrumental case.

Він керує автомобілем.

He drives a car.

Полковник керує справами в штабі.

The colonel controls affairs at H.Q.

Par.3. The adjective винен.

The short adjective винен is usually used in the predicative function.

Хто винен?

Who is guilty?

HOMEWORK.

I. Translate into Ukrainian:

Do you know how to catch fish? I like to fish very much. My older son often goes fishing with me. We have good fishing poles. We go to the river, not along a path, but straight across the field. We reach the river very quickly. There we take a boat and go. My son takes up the oars and rows and I steer the boat. My son knows how to row very well. Only once he pressed*) too hard on the oars and one oar was broken. Once we caught a great many fish and decided to fry them in the open (in the fresh air.) What a tasty meal it was! But once we sat four hours and caught nothing. We changed hooks but it didn't help. I threw a piece of bread into the water because I thought the fish would swim to that place. But nothing came of it. We didn't catch a single fish that day. I think the weather was guilty. And another time I pulled an old shoe out of the water. It was the only fish for the whole day. We have a small lake not far from here. There are no fish there at all. The trouble is that a company built a chemical plant on the bank of the lake. They make various paints there. The chemicals get into the lake and poison the water.

II. Write 10 sentences, using the following words and phrases:

1. Світити лампу.
2. Вимикач.
3. Закручую.
4. Зміже.
5. Зіпсувався.

6. Пробував кілька разів.
7. Початок.
8. Сітка.
9. Темрява.
10. Вживає часто.

*) нагніснув

**) справа в тому

A.

Панас Рибалка дуже любив ловити рибу. Якщо говорити правду, він ніколи нічого не впіймав, але щосуботи рано вранці /інколи навіть о третій годині/ він тихо виходив із спальні. Щоб не розбудити дружини, він не світив світла, швидко одягався в темряві і йшов у гараж. Там він брав весла, сітки, вудки й гачки і, звичайно, відро на рибу й ішов до човна, що завжди стояв біля берега невеликої річки Хороб. Як і кожному рибалці, йому дуже хотілося впіймати щось надзвичайне. І як кожний рибалка, він любив оповідати цікаві оповідання про те, як він ловив рибу минулої суботи і що впіймав. Тому що він не брав у свою компанію нікого, майже всі вірили, що це була правда. Дуже часто в його оповіданнях траплялася така велика риба, що він не зміг її витягти, бо риба була дуже тяжка і зламала гачок. Одного вечора, коли він, як звичайно, повертався з порожнім відром у човні, він побачив кілька риб, що пливли по річці вгору животами. Ясно, що риба була не жива*. За кілька кілометрів звідти, там, де річка брала свій початок, була хемічна фабрика. Мабуть хтось вилив якусь погану речовину в річку і отруїв ту рибу. Панас дуже зрадів, що може хоч що-небудь принести своїй дружині. Він перестав гребти і почав ловити рибу прямо руками. Вдома його зустріла рада дружина. Вона вітала його, як справжнього рибалку. Але коли дружина Панаса почала чистити рибу, а потім засмажила її, в хаті так неприємно пахло, що Панас вийшов на свіже повітря.

* not alive.

-Що сталося з твоєю рибкою, Панасе? Чому вона так швидко
зіпсувалася?

-Бо я її зловив рано вранці, а надворі було дуже гаряче, -
відповів Панас.

B.

1. It seems to me you are very gay today.
2. A soldier came running and told us that they couldn't hold that front line.
3. He ran out and started shouting.
4. We ran away from that building in time.
5. When you reach them (⊗), tell them that everything is alright over here.
6. When you get to this mountain, you will see two big trees there.
7. He isn't guilty!
8. What did you catch?
9. Who have to carry him out of here.
10. Dr. Barahura moved his office to a new building.
11. They flew here.
12. When do we have to fly out of here?
13. This plain flies past this city almost every day.
14. Can you drive a car?
15. When he was driving his wife to the railroad station, it was raining.
16. He drives them to work almost every day.
17. He always took me across the river in his boat.
18. Sometimes he gives me a lift to my house.
19. She led him to the police station.

20. He's sick. I'll lead him across the street.
21. They say that his wife poisoned him.
22. How did you get here? I thought you didn't know the way.
23. Those eggs turned bad.(Use one word).
24. You may try it if you want.
25. What kind of substance is this?
26. None of us like darkness.
27. Do you know how to row?
28. Turn on the light please.
29. I can't. There's no power.
30. Have you read the beginning of this story?

P A R T V.

INTERPRETING.

1. Did I see you Sir?

2. Я певний, що це могло статися.

1. Are you Mr. Revny?

2. Так, пане Веселий. Я той самий Певний.

1. Oh, you know my name. But you know I'm not sure I remember your first name, and the first name of your father. Are you Vasyi Ivanovych? Isn't it so?

2. Звичайно, так, Пётре Семёновичу.

1. Tell me, where did I see you?

2. А хіба ви забули? В Монтерей.

1. That's right! You are an instructor of Ukrainian. Isn't it so?

2. Цілком правильно.

1. And what are you doing here in Salinas?

2. Гуляю. А що ви тут робите?

1. I came here to buy various things for my son. You know, my son likes fishing.

2. А ви любите рибу?

1. Yes, but I fish in dirty waters only. Tell me, where can I buy a fishing pole, a hook, and a net?

2. Підіть в магазин Сірса і Робака. Там ви зможете купити все, що ви хочете. Між іншим, ви заїжджали до Монтгомері Вард, в Монтерей?

1. No. Why should I go there?

2. Ви можете там купити ці речі.

1. That's true, but I couldn't see you there.

2. Дякую. Приємно чути це від вас.

1. By the way, do you fish?

2. Так, але тільки в чистих водах.

1. I understand. Where are those clean waters?

2. Я ще нікому про це не говорив.

1. I hope you will tell me about it.

2. Слухайте! Недалеко від Кармеля є маленька річка.
Там я й ловлю.

1. I didn't know that!

2. Ніхто не знав про це.

1. It's very interesting. How do you do that?

2. Дуже просто. Я читаю голосно українську граматику
й коли риба починає спати - я її ловлю. Це й усе.

1. How do you feel, Vasyl Ivanovych?

2. Так, як риба в брудній воді.

1. Do you need help? I've got a good doctor...

2. Але пам'ятайте одну річ: коли ви читаєте ті
діалоги - читайте ясно.

1. I've got to hurry. So long!

2. Та не забудьте, де та річка... Шість кілометрів на
схід від Кармеля.

весло /с/ вёсла		oar
вимикач /ч/ вимикачі		switch
винен		guilty (to be owing)
винний, -а, -е, -і (Adj.)		guilty (owing)
(в)пійма́ти (Inf.)		to catch
(в)піймаю		
(в)піймаєш		
(в)піймає		
(в)піймаємо		
(в)піймаєте		
(в)піймають		
вудка /ж/ вудки		fishing pole
гачок /ч/ гачки		hook
гребти (Inf.)		to row
гребу		
гребеш		
гребё		
гребемо		
гребете		
гребуть		
електрична лампочка /ж/		electric bulb
єдиний, -а, -е, -і (Adj.)		single, only
керувати (Inf.)		to control, manage
керую		
керуєш		
керує		
керуємо		
керуєте		
керують		
компанія /ж/ компанії		company

крути́ти	-	закрути́ти	(Inf.) to turn, twist
кручу́		закручу́	
крути́ш		закрути́ш	
крути́ть		закрути́ть	
кру́тимо		закру́тимо	
кру́тите		закру́тите	
кру́тят		закру́тят	

лови́ти	-	злови́ти	(Inf.) to catch
ловлю́		зловлю́	
лови́ш		злови́ш	
лови́ть		злови́ть	
лови́мо		злови́мо	
лови́те		злови́те	
ловля́ть		зловля́ть	

моги́	-	змоги́	(Inf.) to be able
мо́жу		змо́жу	(can)
мо́жеш		змо́жеш	
мо́же		змо́же	
мо́жемо		змо́жемо	
мо́жете		змо́жете	
мо́жуть		змо́жуть	

отру́ивати	-	отру́їти	(Inf.) to poison
отру́ю		отру́ю	
отру́єш		отру́їш	
отру́є		отру́їть	
отру́ємо		отру́їмо	
отру́єте		отру́їте	
отру́ють		отру́ять	

потра́пляти	-	потра́пити	(Inf.) to end up some place,
потра́пляю		потра́плю	to get into
потра́пляєш		потра́пиш	
потра́пляє		потра́пить	
потра́пляємо		потра́пимо	
потра́пляєте		потра́пите	
потра́пляють		потра́плять	

просиджува́ти	-	просиді́ти	(Inf.) to sit for some time
просиджу́		просиджу́	
просиджу́єш		просиди́ш	
просиджу́є		просиди́ть	
просиджу́ємо		просиди́мо	
просиджу́єте		просиди́те	
просиджу́ють		просидя́ть	

псуватися - зіпсуватися (Inf.) to spoil	
псується зіпсується	
псуються зіпсуються	
пробувати - спробувати (Inf.) to try, to attempt	
пробую спробую	
пробуєш спробуєш	
пробує спробує	
патрoн /ч/	socket, cartridge
патрoни	
початок /ч/	beginning
початки	
речовина /ж/	substance, thing
речовини	
світити - засвітити (Inf.) to light	
свічу засвічу	
світиш засвітиш	
світить засвітить	
світимо засвітимо	
світите засвітите	
світять засвітять	
світло /с/	light
світла	
сітка /ж/	net
сітки	
смажити - засмажити (Inf.) fry	
смажу	
смажиш	
смажить	
смажимо	
смажите	
смажать	
струм /ч/	power, current, stream
струми	
тёмрява /ж/	darkness
фа́брика /ж/	factory, plant
фабрики	
хемічний, -а, -е, -і (Adj.)	chemical

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 68

P A R T I.

DIALOGUE.

A./Whether you already
done-came-upon for-
self some-kind lodg-
ing (some-kind quarter)/

B.Done-found but very
old and dirty. Already
several (of)-days we
are-repairing him./

A./Means you now Monterey
inhabitant. Whether
to-you done-was-luck
to-have-found permanent
work?/

B./Meanwhile have temporary
but hope to-done-find
permanent./

A./Do announcement in paper.
What kind your profession?/

B./I electrician. I self
done-conducted electrici-
ty into own quarter./

A./And where you bought
copper lead?/

B./In (of)-me was old,
but insulation on him
still good./

A./Whether you have all in-
dispensable instruments?/

B./Have only hammer, saw,
tongs, pliers, twist-
out, and (of)-various
(of)-size nut and French
keys./

A.Have you found yourself an
apartment yet?

B.Yes, I have, but it's very
old and dirty. We've al-
ready been repairing it
for several days.

A.In other words, you're now
a citizen of Monterey. Have
you managed to find yourself
a permanent job?

B.So far my job is temporary,
but I hope to find perma-
nent work.

A.Put an ad in the paper.
What's your specialty?

B.I'm an electrician.
I wired my apartment
myself.

A.Where did you get the
copper wiring?

B.The wire I had was old,
but the insulation was
still good.

A.Do you have all the
necessary tools?

B.I only have a hammer,
a saw, pliers, nail
tongues, a screw driver,
and various size open end
and monkey wrenches.

ЧАСТИНА І.

ДІАЛОГ.

А. Чи ви вже знайшли собі яке-небудь приміщення /яку-небудь квартиру/?

Б. Знайшов, але дуже старе й брудне. Вже декілька днів ми ремонтуємо його.

А. Значить, ви тепер монтерейський мешканець. Чи вам пощастило знайти тут постійну працю?

Б. Поки що маю тимчасову, але надіюся знайти постійну.

А. Зробіть оголошення в газеті. Який ваш фак?

Б. Я монтер. Я сам провів електрику в свою квартиру.

А. А де ви купили мідний провід?

Б. У мене був старий, але ізоляція на ньому ще добра.

А. Чи ви маєте всі необхідні інструменти?

Б. Маю лише молоток, пилку, обценьки, кліщі, викрутку й різного розміру гайкові й французькі ключі.

A./Whether you know-how to-
insert panes into window
frames?/

B./Know-how. Yesterday I
done-bought large sheet
of-glass and done-cut-
apart him onto parts.
Out-of them I done-cut-
out eight panes./

A./Whether you know-how to-
beat-to linoleum?/

B./You think that
linoleum (they)-beat-
to with-nails to floor?/

A./And could-it-be no?/

B./Of-course no. Linoleum
(they)-glue-to with-
glue to floor./

A./And I thought, that (they)-
beat-to./

B./Beats-to only that who
not know-how to-done-
glue-to./

A./Whether to-you some-one
helps to-repair quarter?/

B./Except spouse, (not)-
anyone. She knows-how
to-beat-in nails with-
hammer and enough well
saws with-saw./

A./I see that you are-collecting-A-
self to-be-walking./

B./Yes, I am-walking to
store. To-me needed to-
done-buy locks and
handles for (to) doors./

A.Do you know how to set a pane
of glass in a window frame?

B.Yes, I do. I bought a
large sheet of glass
yesterday and cut it
into pieces. Out of
those pieces I made
eight window panes.

A.Do you know how to nail
linoleum?

B.You think that linoleum
is tacked down to the
floor with nails?

A.Isn't it?

B.Of course not. Linoleum
is glued down to the
floor with glue.

A.And I thought that it was
nailed down.

B.Only people who don't
know how to lay linoleum
nail it down.

A.Is anyone helping you
repair your apartment?

B.Just my wife. She's
pretty good at nailing
things with a hammer
and in using the saw.

A.I see you're getting
ready to go.

B.Yes, I'm going to the
store. I have to buy
some door handles and
locks.

А. Чи ви вмієте вставляти шибки в віконні рами?

Б. Вмію. Вчора я купив великий лист скла й розрізав його на частини. З них я вирізав вісім шибок.

А. Чи ви вмієте прибивати лінолеум?

Б. Ви думаєте, що лінолеум прибивають цвяхами до підлоги?

А. А хіба ні?

Б. Звичайно, ні. Лінолеум приклеюють клеєм до підлоги.

А. А я думав, що прибивають.

Б. Прибиває тільки той, хто не вміє приклеїти.

А. Чи вам хто-небудь допомагає ремонтувати квартиру?

Б. Крім дружини, ніхто. Вона вміє забивати цвяхи молотком і досить добре пиляє пилкою.

А. Я бачу, що ви збираєтесь йти.

Б. Так. я йду до крамниці. Мені треба купити замки й ручки для /до/ дверей.

P A R T II.

GRAMMAR.

Par.1. The prefixes with the verbs of motion.

Most of prefixes with the Ukrainian verbs of motion can be classified into two groups;

- a. prefixes expressing the idea of arriving,
- b. prefixes expressing the idea of leaving.

The prefixes при- and від- respectively express these two ideas in general. All other prefixes denote more detailed phases of arriving or leaving.

ARRIVING:

to come

ПРИ - хóдити
 йти́ В, НА, ДО
 ІЗ (З), ВІД

ПРИ - їжджати́
 їхати́

ПРИ - бігáти
 бігти́

ПРИ - літáти
 леті́ти

ПРИ - но́сити
 нести́

ПРИ - во́зити
 везти́

LEAVING:

to leave

 пiти́ ІЗ(З)

{ -----
 { поїхати́
 { їжджати́
 { ВІД- їхати́

 побігти́

{ -----
 { полетіти́

{ ВІД - літáти
 { леті́ти

ВІД - но́сити
 нести́

ВІД - во́зити
 везти́

ARRIVING:
 ПРИ- $\frac{\text{водити}}{\text{вести}}$

LEAVING:
 ВІД- $\frac{\text{водити}}{\text{вести}}$

Detailed phases:

to come in (to enter)

В - $\frac{\text{ходити}}{\text{йити}}$ В, ДО

В' - $\frac{\text{йжд^{жати}}}{\text{йхати}}$

В - $\frac{\text{бигати}}{\text{бигити}}$

В - $\frac{\text{носити}}{\text{нести}}$

В - $\frac{\text{возити}}{\text{везити}}$

В - $\frac{\text{водити}}{\text{вести}}$

В - $\frac{\text{литати}}{\text{летити}}$

to go out

ВІ - $\frac{\text{ходити}}{\text{йити}}$ ІЗ(З), ВІД

ВІ - $\frac{\text{йжд^{жати}}}{\text{йхати}}$

ВІ - $\frac{\text{бигати}}{\text{бигити}}$

ВІ - $\frac{\text{носити}}{\text{нести}}$

ВІ - $\frac{\text{возити}}{\text{везити}}$

ВІ - $\frac{\text{водити}}{\text{вести}}$

ВІ - $\frac{\text{литати}}{\text{летити}}$

to approach,
to come up to

ПІД - $\frac{\text{ходити}}{\text{йити}}$ ДО

ПІД' - $\frac{\text{йжд^{жати}}}{\text{йхати}}$

to move away
to move off, etc.

ВІД - $\frac{\text{ходити}}{\text{йити}}$ ВІД

ВІД - $\frac{\text{йжд^{жати}}}{\text{йхати}}$

ARRIVING:

ПІД- $\frac{\text{біра́ти}}{\text{бігти}}$

ПІД- $\frac{\text{но́сити}}{\text{нести́}}$

etc.

LEAVING:

ВІД- $\frac{\text{біра́ти}}{\text{бігти}}$

ВІД- $\frac{\text{но́сити}}{\text{нести́}}$

etc.

The Prefix пе́ре- expresses the ideas of leaving one place and arriving at another one.

Because of that it does not have a corresponding pair.

to go over, to cross

ПЕРЕ- $\frac{\text{хо́дити}}{\text{йти́}}$

ЧЕРЕЗ, НА, В
ІЗ - В

ПЕРЕ- $\frac{\text{ї́дждати́}}{\text{їхати́}}$

ІЗ - НА

ПЕРЕ- $\frac{\text{біра́ти}}{\text{бігти}}$

etc.

The other prefixes do not have corresponding pairs, because of the action they indicate:

1. ДО- $\frac{\text{хо́дити}}{\text{(і)йти́}}$ ДО to reach, to attain

ДО- $\frac{\text{ї́дждати́}}{\text{їхати́}}$
etc.

2. ПРО- $\frac{\text{хо́дити}}{\text{йти́}}$ ЧЕРЕЗ, ПОВЗ to go through
to pass by

ПРО- $\frac{\text{ї́дждати́}}{\text{їхати́}}$
etc.

3. $\frac{\text{з-х\ddot{o}д\ddot{i}ти}}{\text{з\ddot{i}-йти}}$ 3 to go down
to go off
to go up

3. $\frac{\text{з-з\ddot{i}жд\ddot{i}ти}}{\text{з-з\ddot{i}хати}}$
etc.

4. $\frac{\text{за-х\ddot{o}д\ddot{i}ти}}{\text{йти}}$ ДО, В, НА, ЗА to drop in

за- $\frac{\text{з\ddot{i}жд\ddot{i}ти}}{\text{з\ddot{i}хати}}$
etc.

Par.2. The verb ш\ddot{a}ст\ddot{i}ти.

The verb ш\ddot{a}ст\ddot{i}ти (to have luck, to be lucky) is preceded by the dative case. Such a construction is called impersonal.

Мен\ddot{i} ш\ddot{a}ст\ddot{i}ть.

I'm lucky.

Йому ш\ddot{a}ст\ddot{i}ть.

He's lucky.

Нам не ш\ddot{a}ст\ddot{i}ть.

We're not lucky.

PART III.

HOMEWORK.

I. Translate into Ukrainian;

My neighbor knows how to use a hammer, pliers, saw and monkey wrench. He's repairing his house. Yesterday he cut (his) hand with a knife and because of that he's not working today. I'm very thankful to him, because he taught me how to work with various useful (indispensable) instruments. This is very good because everyone in our house has to do small repairs himself. My wife and I are working today. We have to cut out several panes, and put them into the window frames. Then we hope to change a lock in the kitchen door. We also have to put new linoleum in the bathroom. Which do you think is better: to nail it on or to glue it? You think it is better to glue it on? Thank you. I'll do it as you advise. What is your occupation? You are an electrician? That is wonderful, because there is no light in my basement! Can you install electricity there? How much will it cost? One hundred and fifty karbovanets? O.K. Do you have copper wire? You have? Excellent! Where are you working? Do you have a permanent job or a temporary one? It is very good that you have a permanent one. How did you get it? Oh, you put an announcement in the newspaper. That's very clever.

II. Write 10 sentences, using the following words and phrases:

1. п'ляс
2. ви'крутка
3. скло,
4. примі'щення
5. по'ки

6. дурний
7. житт'я
8. зупин'яти
9. зупин'ятися
10. опові'дати (розпові'дати,
розка'зувати).

A.

На нового монтерейського мешканця чекає багато справ. Перш за все в Монтерей надзвичайно тяжко знайти добре приміщення, особливо влітку. В цей час сюди приїжджає багато людей на відпочинок. Тому квартири в Монтерей і в сусідніх містах та селах дуже дорогі, хоч здається, що такі ціни на приміщення є скрізь на всьому західному березі Америки. Методій Домонтар приїхав сюди в серпні місяці і дістав постійну працю в монтерейському коледжі. Майже всі його речі лишилися в будинку батьків на східному березі Америки, бо в свій старий автомобіль він міг узяти тільки необхідні речі. Через це йому була потрібна квартира з меблями. Вже починалася праця, а Методій ще шукав приміщення і нічого доброго не знаходив. Нарешті він знайшов досить старий дерев'яний будинок, мабуть з ковбойських часів, де колись був магазин або ресторан. Кімнати, правда, були просторі, особливо вітальня, але все треба було ремонтувати. В газеті було оголошення, що це приміщення майже нове й зручне. Добре, що Домонтар умів робити дрібний ремонт і мав свої інструменти: молоток, кліщі, пилку, викрутку, обценьки, гайкові й французькі ключі/боз них не можна їхати в далеку дорогу/ та інші речі. Немає чого довго думати, коли діти й дружина сидять в авті; треба брати й цю казарму! Але скільки було там роботи! Треба було вірізати і вставити кілька шибок у вікна, треба було приклеїти лінолеум до підлоги, треба

було́ провес́ти елє́ктрику в усі́ кімна́ти і в коридо́ри, тре́ба було́ вста́вити замкі́ в усі́ две́рі, тре́ба було́ прибі́ти дошкі́ в кладо́вій, тре́ба було́ відремонтува́ти підні́ тру́би для води́ й га́зу і так да́мі. І це було́, на жаль, тільки тимчасо́ве припи́щення.

В.

1. I want to cut this picture out of the newspaper.
2. The teacher inserted a few words in our homework.
3. He always gets (Λ) home late.
4. I'll leave (⊗) tomorrow afternoon.
5. He brought two locks home.
6. She'll take those books to the library this evening.
7. Formerly I used to bring her home from work, but now she drives herself.
8. Please bring (⊗) Miss Levchenko home.
9. What kind of tools did you use?
10. I want somebody to lead the child home.
11. That announcement says that we can't go inside the headquarters with special permission.
12. When did he go out of the house?
13. You may go (⊗) in, but I'm not sure wheather you can go (⊗) out.
14. I'm not tired yet.
15. I saw him running in, but I didn't see him running out.
16. Where are you taking that chair?
17. We have to import may goods.
18. I forgot to stick a postage stamp on your letter.
19. When are you going to leave (⊗) for the east.
20. The child ran across the street.

ви́крутка /ж/
ви́крутки

screw-driver

ви́різувати - ви́різати (Inf.) to cut out
 ви́різує ви́ріжу
 ви́різуєш ви́ріжеш
 ви́різує ви́ріже
 ви́різуємо ви́ріжемо
 ви́різуєте ви́ріжете
 ви́різують ви́ріжуть

вста́вляти - вста́вити (Inf.) to set, to put in
 вста́вляю вста́влю
 вста́вляєш вста́виш
 вста́вляє вста́вить
 вста́вляємо вста́вимо
 вста́вляєте вста́вите
 вста́вляють вста́влять

га́йка /ж/
га́йки

nut

га́йковий ключ

wrench

за́мок /ч/
за́мки

lock

ізоля́ція /ж/

insulation

інструме́нт /ч/
інструме́нти

instrument, tool

клі́щі (Plural)

pliers, tongs, pincers

ли́ст скла
ли́сти скла

a sheet of glass

ліноле́ум /ч/

linoleum

ме́шканець /ч/
ме́шканці

inhabitant

мі́дний, -а, -е, -і (Adj.) copper

монте́р /ч/
монте́ри electrician

необхі́дний, -а, -е, -і (Adj.) necessary, indispensable

обце́нки (Plural) tongs (to pull out nails)

оголо́шення /с/
оголо́шення announcement, declaration

пи́лка /ж/
пи́лки saw

пиля́ти (Inf.) to saw
пиля́ю
пиля́єш
пиля́є
пиля́ємо
пиля́єте
пиля́ють

по́ки while

по́ки що in the meantime, meanwhile,
so far

пості́йний, -а, -е, -і (Adj.) steady

прибива́ти - приби́ти (Inf.) to nail, to tack on
прибива́ю приби́ю
прибива́єш приби́єш
прибива́є приби́є
прибива́ємо приби́ємо
прибива́єте приби́єте
прибива́ють приби́ють

прикле́ювати - прикле́їти (Inf.) to glue, to stick on
прикле́юю прикле́ю
прикле́юєш прикле́їш
прикле́ює прикле́їть
прикле́юємо прикле́їмо
прикле́юєте прикле́їте
прикле́юють прикле́ють

приміщення /с/
приміщення

lodging, place, space

провід /ч/
проводи

wire, wiring

розрізувати - розрізати (Inf.) to cut (apart),
розрізую розріжу to cut through
розрізуєш розріжеш
розрізує розріже
розрізуємо розріжемо
розрізуєте розріжете
розрізують розріжуть

скло /с/

glass

тимчасовий, -а, -е, -і (Adj.)

temporary

фах /ч/
фахи

profession, occupation

ши́бка /ж/
шибки

pane

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 69

DIALOGUE.

I.

A./Where you feed-self Eugene Petrovych?/

B./I)-nourish-self in city eating-house. There (they)-serve always fresh and tasty dishes./

A./And I buy food and prepare meal self. But today my refrigerator is empty and I gladly will-start-walking with you into eating-room./

A.Where do you eat,Eugene Petrovych?

B.I eat at the town cafeteria. They always serve fresh and tasty food.

A.And I buy my own groceries and prepare the meals myself. But my refrigerator is empty today, and I'll be happy to go to the cafeteria with you.

B./Comrade waiter. Bring, be kind, menu./

B.Comrade waiter, please bring me a menu.

II.

A./What you want to-done-order on first? I propose borshch./

A.What do you want to order as your first dish? I'd suggest borshch.

B./Will-done-take on first borshch and on second cutlets with rice and fried potatoes./

B.All right, let's take borshch first, and as the main dish let's have hamburger with rice and fried potatoes.

A./And I will-done-take cutlets with macaronies./

A.And I'll take hamburgers with macaroni.

B./Take. Whether will-done-take salad of fresh vegetables?/

B.Go ahead. Shall we take a fresh vegetable salad?

A./Necessarily. This after-all vitamins./

A.Of course. After all vegetables have vitamins.

B./On third (on sweet, on desert) will-done-take freeze./

B.As the third dish (as desert) let's take ice cream.

A./I think better fruits. Comrade waiter, bring, be kind, salt, pepper and fresh napkins./

A.I think fruit would better. Comrade waiter, please bring some salt, some pepper and fresh napkins.

WAITER:/Excuse, I not managed to done-exchange napkins and table-cloth. What kind drinks you want to-done-take to dinner?/

WAITER: Sorry, I didn't have time to change the tablecloth and get fresh napkins. What do you want to drink with your dinner?

B./ (Not-of)-anything except bottle of-beer./

B. Just a bottle of beer.

ЧАСТИНА I.

ДІАЛОГ.

I.

А. Де ви харчу́єтеся, Євге́не Петро́вичу!

Б. Харчу́юся в міськíй їда́льні. Там пода́ють
завжди свіжі й смачні стра́ви.

А. А я купу́ю харчі й готу́ю їжу сам. Але́ сьогодні́
мій холоди́льнийк порожні́й, і я радо́ піду́ з ва́ми
в їда́льню.

II.

Б. Товари́шу офіціа́нте! Принесі́ть, будь ла́ска,
мені́.

А. Що ви хо́чете замови́ти на пе́рше? Я пропону́
борщ.

Б. Ві́зьмемо на пе́рше борщ, а на drúге котле́ти
з ри́хом і сма́женою карто́плею.

А. А я ві́зьму́ котле́ти з макарóнами.

Б. Бері́ть. Чи ві́зьмемо сала́т із свіжо́ї горо́дини?

А. Обов'язко́во. Це ж віта́міни!

Б. На тре́тє /на соло́дке, на де́серт/ ві́зьмемо
морóзиво.

А. Я ду́маю, лі́пше - фру́кти. Товари́шу офіціа́нте,
принесі́ть, будь ла́ска, сі́ль, пере́ць і свіжі
серве́тки.

ОФІЦІА́НТ: Проба́чте, я не встиг/нув/ змíнити серве́тки
й о́брус. Які́ напо́ї ви хо́чете взíяти до о́бїду?

Б. Нічо́го, крім пля́шки пі́ва.

WAITER: O.K. Our new
cook prepares very well.
Hope you will be satisfied./

WAITER: Fine. The new
cook is very good. I
hope you'll be satisfied.

III.

B./Whether to you not
appears that borshch
too sour?/

A./To-me seems too salty.
And salad some-why bitter./

B./Doesn't it seem to
you that the borshch
is too sour?

A./It seems too salty to me.
And the salad is some-
what bitter.

B./This so prepares new
cook. I see that here
know-how to-serve but
not know-how to-
prepare./

A./To-me seems that this
not macaronies but
strings./

B./I think that if here
(they)-exchanged
cook, I must exchange
eating-room./

A./Let's-go from-here.
Leave change to-waiter
on tea./

B./That's how the new
cook makes it. I see
that they know how to
serve here, but not
how to cook.

A./These look like strings
to be and not macaroni.

B./I think if they have
changed cooks here,
I must change
restaurants.

A./Let's get out of here.
Leave the change as a
tip for the waiter.

ОФІЦІАНТ: Гарáзд. Наш новий кúхар готує дúже дóбре.
Надúся, ви бúдете задовóлені.

III.

Б. Чи вам не здається, що борщ занáдто кúслий?

А. Мені здається, занáдто солóний. А салáт чомúсь гíркий.

Б. Це так готує новий кúхар. Я бáчу, що тут умúють подавáти, алé не вмúють готувáти.

А. Мені здається, що це не макарóни, а мотузкí.

Б. Дúмаю, що якщó тут змíнили кúхаря, то я мúшу змíнити úдáльню.

А. Ходíмо звíдси. Лишíть здачу офіцiáнтовi на чай.

PART II.

GRAMMAR.

Par.1. Non-motion verbs with prefixes.

The lesson illustrates the use of prefixes which can be attached to non-motion verbs to change their meaning.

While this lesson will primarily emphasize these prefixes, it is suggested that you also note the relationship of these prefixes to the prepositions which follow the prefixed verbs.

Par.2. Formation of prefixed non-motion verbs.

Almost every imperfective non-motion verb has one, and only one, corresponding perfective verb. This corresponding perfective verb makes only one principal change in the imperfective verb: it changes the aspect of the verb. The meaning either remains unchanged or is changed very slightly. Thus, when the prefix НА- is added to the imperfective ПИСАТИ, the resulting verb НАПИСАТИ still basically means "to write," but in the perfective aspect, that is, to complete the writing process.

Now, whenever any other prefix is added to an imperfective verb - that is, any prefix except the one used to form its perfective aspect, - the basic meaning of the verb is changed.

Furthermore, whenever any prefix is added to the imperfective verb, the resulting verb is perfective. When a perfective verb with a new meaning is formed by the addition of a prefix to an imperfective non-motion verb, then an imperfective twin to go along with that verb must also be formed. Such an imperfective verb is usually formed by changing one or two syllables just before the infinitive ending of the new prefixed perfective. Thus:

Imperfective

писа́ти

Perfective

запи́сати

Perfective

напи́сати

Imperfective

запи́сувати

The suffixes -ВТИ- and -УВАТИ- are typical of many prefixed imperfectives formed in the way just described, but there are many other suffixes too.

NOTE: It is not safe to assume that a prefix will keep

the same meaning with non-motion verbs that it has with verbs of motion.

Par.3. Prefix В- with non-motion verbs.

Basic imperfective

писа́ти

to be writing

Perfective

в-писа́ти

to write in

Imperfective

в-пи́сувати

to be writing in

Prepositions:

В + Acc.

ДО + Gen.

Учи́тель вписа́в дві фрази
в дикта́нт.

The teacher wrote in
(inserted) two sen-
tences into the dicta-
tion.

Студе́нт вписує нові слова́
до словни́ка (в словни́к).

The student is writing
the new words into the
vocabulary (list).

кла́сти

to be putting

в-кла́сти

to put in

в-кладáти

to be putting in

Prepositions:

У, В + Acc.

ДО + Gen.

Хлопе́ць вкла́в лист у кни́жку.

The boy put the
letter into the
book.

Basic imperfective

ста́вити

to be putting
(in standing or
vertical position)Perfective

в-ста́вити

to put in
to insert
to installImperfective

в-ставля́ти

to be putting in
to be inserting
to be installingPrepositions:до + Gen.в + Acc.Майстер вста́вив скло́ в ра́му.The workman (artisan)
set the glass in(to)
the window frame.Я вставля́ю нове́ перо́ в ру́чку.I'm inserting a new
pen point in(to) the
pen.Хлопець хоті́в вста́вити ще
кі́лька слів, але́ батько не
дав йому́ говори́ти.The boy wanted to put
in a few more words,
but his father didn't
let him speak.

ли́ти

to be pouring

в-ли́ти

to pour in

в-лива́ти

to be pouring
inPrepositions:до + Gen.в + Acc.Вли́йте мені́ в автомобі́ль,
будь ла́ска, п'ять лі́трів бензи́ну.Put in five liters or
gas in(to) my car
please.Я влив до ка́ви тро́хи моло́ка.I poured a little
milk in(to) the coffee.

Par.4. Prefix ВІ- with non-motion verbs.

Basic imperfective

писати
to be writing

Perfective

ви-писати
to extract
to cull
to order by mail
to write out
to copy down

Imperfective

ви-писувати
to be extract-
ing
to order by
mail

Preposition: із(з)- + Gen.

Лейтенант виписує слова
із словника.

The lieutenant is
copying down words
from the dictionary.

Я виписав кілька українських книжок
із Бостона.

I ordered (by mail)
some Ukrainian books
from Boston.

Мій доктор завжди виписує
ліки з Нью-Йорку.

My doctor always
ordered medicine
from New York
(by mail).

пити
to be drinking

ви-пити
to drink (up)
(to the end)

ви-пивати
to be drinking
(up)

Prepositions: None.

Він випиває чотири склянки
молока щодня.

He drinks four
glasses of milk
every day.

Я випив тільки одну пляшку
пива.

I drank only one
bottle of beer.

Basic imperfectivePerfectiveImperfective

кла́сти

ви́-класти

ви-кладáти

to be putting

to put out

to be putting out
to be teaching
(Imp. only)Prepositions: із (з)- + Gen.Капіта́н ви́клад воі гроші
з гаманця на стіл.The captain took all
his money out of his
purse and put it on
the table.Мій ба́тько ви́кладає украї́нську
мову в університе́ті.My father is teaching
the Ukrainian language
at the university.

кури́ти

ви́-курити

ви-ку́ривати

to be smoking

to smoke
(to the end)to be smoking
(to the end)Prepositions: None.Сьо́годні, вранці́ я ви́курив
дві цига́рки.I smoked up (to the
end two cigarettes
this morning.Пан Гришко́ ви́ку́рює па́чку
цига́рок щодня́.Mr. Hryshko smokes (to
the end) a package of
cigarettes every day.

плати́ти

ви́-платити

ви-пла́чувати

to be paying

to pay out
to pay upto be paying out
to be paying upPrepositions: None.Каси́р ви́плачує ро́бітника́м
гроші́.The cashier pays out
money to the workmen.

Я вже ви́платив усі гроші
за холоди́льний.

I've paid up all the
money on the refrigerator.

Basic imperfective

Perfective

Imperfective

ли́ти

ви́-лити

ви-лива́ти

to be pouring

to pour out
to spill

to be pouring out

Prepositions:

із (з) + Gen.

(в (у)) + Acc.

(на) + Acc.

Дитина ви́лила молоко́ із
скля́нки на стіл.

The child spilled the
milk on the table out
of the glass.

Не ви́ливайте води́ на
підлогу́.

Don't spill the water
on the floor.

Я ви́лив брудну́ воду́
із ча́шки в відро́.

I poured the dirty
water out of the
cup into a pail.

рі́зати

ви́-різати

ви-рі́зувати

to be cutting

to cut out
to carve

to be cutting out

Prepositions: із(з) + Gen.

Сержант ви́різав із дере́ва
ра́му.

The sergeant carved
a frame out of wood.

Ба́тько ви́різує ші́бку з листя́
скла́.

My father cut a window
pane out of the glass.

Basic Imperfective:

брати

to be taking

Perfective:

ви-брати

to take out
to choose
to elect
to pick outImperfective:

ви-брати

to be taking out
to be choosing
to be electingPrepositions:N o n e .Я вибрав собі гарний костюм.

I picked out a beautiful suit for myself.

Лейтенант завжди вибирає собі місце біля вікна.

The lieutenant always chooses for himself a spot near the window.

Пана Х. вибрали президентом компанії.

They elected Mr. X. - president of the company.

Par. 5. Prefix ДО - with non-motion verbs.

писати

to be writing

до-писати

to reach the limit
in writing
to write to the end
to add by writing
to finish writing

до-писувати

to be writing
to the endPrepositions:до + Gen.Я вже дописав свою домашню вправу.

I've already finished writing my homework.

Він вже дописував другий лист, коли його дружина прийшла додому.

He was already finishing writing the second letter when his wife got home.

Вчитель дописав ще дві фрази до диктанта.

The teacher added two more sentences to the dictation.

Basic imperfective:Perfective:Imperfective:

чита́ти

to be reading

до-чита́ти

to read to the
end
to read up to
a point

до-читува́ти

to be reading
to the endPreposition: до + Gen.Я дочита́в цю кни́гу до деся́тої сторі́нки.

I read this book as far as page ten.

Нарешті́ він дочита́в це неціка́ве опові́дання.

Finally he has finished (completed) reading this uninteresting story.

пи́ти

to be drinking

до-пи́ти

to drink to
the end
to drink up

до-пива́ти

to be drinking
to the endPrepositions: N o n e.Дити́на не допила́ молока́.

The child didn't drink up the milk.

Я са́ме допива́в ка́ву, коли́ він відчині́в двері́ й зайшо́в до кімна́ти.

I was just finishing the coffee when he opened the door and entered the room.

ї́сти

to be eating

до-ї́сти

to eat up to
the end
to finish eating

до-їда́ти

to be eating up
to the endPrepositions: N o n e.

Я лу́же поспі́шав і тому́ не дої́в свого́ обі́ду.

I was in a great hurry and therefore didn't finish eating up my dinner.

Треба нічого не лишати на тарілці. Доїжте ваші бутерброди.

You shouldn't leave anything on your plate. Finish up eating your sandwiches.

Par. 6. The expression давати на чай.

The expression давати на чай means "to tip."

Він дав йому на чай.

He tipped him.

P A R T I I I .

HOMEWORK.

I. Translate into Ukrainian;

In what restaurant do you eat (nourish), Eugene Petrovych? In the "Odesa" restaurant? What kind of meals do they have there? Is the food always fresh? I buy my own groceries (food) and prepare my own meals. Have they a good menu at the Odesa? What do you usually order as the main dish (on the second)? Hamburgers? What do you order with hamburgers? Macaroni with fried potatoes or with rice? I never order (take) macaroni. I love to eat hamburgers with a fresh vegetable salad. You don't know why? That's obvious, because such a salad has lots of vitamins. What do you order as the third dish? Ice cream? Don't you think that fruit is better? You ask me if I prepare tasty dishes. No, I'm sorry, very often they are very bad and I think I'm the only person who can eat them. Soup is almost always too salty, borsheh is too sour and the salad is sometimes bitter. Oh, yes, I'm a very poor cook. Why don't I get married? Because I'm afraid of women. I have several examples. My friend, engineer Trushko, was married to some girl from Chernigof. Did you see him afterwards? No? It's a pity. You must see him (to take a look at him). He was a jolly (gay) young boy and now he is like

an old and sick man. The trouble is that his wife was a master sergeant during the war and now she orders him around all day long, and the poor fellow never has any rest.

II. Write 5 sentences, using the following words and phrases;

1. зда́ча

2. дае́т на ча́й

3. о́брус і серве́тки

4. напо́ї

5. сі́ль і пе́рець

A

Євген Кухар ніколи не був кухарем. Він був звичайним студентом, що майже завжди сам готував собі досить просту їжу. Про харчі він знав тільки одне: добрі є лише ті харчі, що мають багато вітамінів. Про значення вітамінів він читав багато в книжках і в газетах. Харчувався він не добре і не погано, як і кожний студент. На початку місяця він їв навіть добрі страви в недорогих ресторанах, а в кінці місяця їв звичайно такі харчі, в яких було багато вітамінів, тобто горбину. Влітку минулого року він одержав від свого університету командировку до Соробни. Там є велика бібліотека, де можна знайти майже всі потрібні книги на різних мовах. Євген був дуже задоволений, що їде до Парижу, але його турбувала лише одна справа: він майже не знав французької мови. Правда, він надіявся, що там, де він не буде знати слів, йому будуть допомагати пальці. Мова рухів інколи може бути дуже ясною. Коли він приїхав до Парижа, він зайшов до їдальні недалеко від східного вокзалу і вирішив з'їсти добрий обід. Він думав про смачний суп з м'ясом, про котлети з картоплею й салатом і про ще щось на десерт. До нього підійшов офіціант і подав йому велике меню. Євген знав, що на початку кожного меню є суп, а на кінці - страви на десерт. Він показав на першу назву і офіціант дуже швидко приніс йому смачний суп з макаронами. Коли офіціант підійшов знову, Євген вирішив замовити щось із середини другої сторінки. Там він знайшов найблизьке слово "риж". Офіціант

успіху, але приніс йому страву з риби: що був солодкий суп з рибки і м'ясо. Офіціант чекав далі на замовлення третьої страви. Тоді Євген вибрав якусь довгу назву всередині третьої сторінки і показав на ній пальцем. Офіціант усміхнувся знову, але швидко приніс йому... третій суп зі свіжої горобини.

Євгенові було надзвичайно соромно й незручно і він хотів лише одного: заплатити й піти з ресторану. Але він не хотів показати цього офіціантові. Тому він вирішив ще замовити щось на десерт. Він знав, що солодкі страви бувають завжди в меню останніми. Тому він показав офіціантові на саму останню назву в меню. Офіціант якось дивно подивився на нього, але нічого не сказав і через хвилину приніс йому на маленькій тарілці... декілька зубочисток.

B.

Translate the following sentences:

1. This food has plenty of vitamins.
2. Did you see picture "Bitter Rice"?
3. What kind of vegetable do you eat?
4. My wife asked me to buy some vegetables.
5. The salesman forgot to give me my change.
6. She put very tasty meals on the table.
7. We like fried potatoes.
8. My children don't like sour fruit.
9. She makes tasty hamburgers.
10. Do you know that he is a good cook?
11. We have a good menu today; cooked macaroni, roasted meat, salad and various sweet dishes.
12. All children like ice cream.

13. What kind of beverage do you drink?
14. Do you use pepper and salt very much?
15. The tablecloth and napkins must be clean.
16. This waiter serves well and quickly.
17. I'm looking for a room and board.
18. Someone said that Italians like macaroni and Ukrainians borshch.
19. Did you give him a tip?
20. I wrote ten new words in my vocabulary.
21. Who put the knife in his hand?
22. Please, put more new words in this dictation.
23. It is necessary to write out these phrases.
24. Who drank my tea?
25. I finished smoking my cigar and went out of the room.
26. You chose a very fine necktie.
27. I finished writing the examination and got up.
28. When my mother finished reading I carried her book to the library.
29. My aunt finished drinking her coffee and began to speak.
30. Although my uncle didn't finish eating his meal he had to listen to my aunt.

вітаміни /ч/	vitamins
гіркий, -а, -е, -і (Adj.)	bitter
горо́дина /ж/	vegetables
де́серт /ч/	dessert
Евге́н /ч/	Eugene
зда́ча /ж/	change
їжа́ /ж/	food, meal
карто́пля /ж/	potatoes
кислий, -а, -е, -і (Adj.)	sour
котле́та /ж/ котле́ти	hamburger, outlet
куха́р /ч/ куха́рі	cook
макаро́ни	macaroni
меню́ /с/	menu
морозиво́ /с/	ice cream
напíй /ч/ напо́ї	drink, beverage
обру́с /ч/ обру́си	tablecloth
офіціа́нт /ч/ офіціа́нти	waiter
пе́рець /ч/	pepper
подава́ти - пода́ти (Inf.)	to serve
подаю́	пода́м
подає́ш	пода́си
пода́є	пода́сть

подаемо́	подамо́	
подае́те	подасте́	
пода́ють	подаду́ть	
риж /ч/	rice	
салáт /ч/	salad, lettuce	
сі́ль /ж/	salt	
серве́тка /ж/ серве́тки	napkin	
соло́ний, -а, -е, -і (Adj.)	salt, salty	
у́спіх /ч/	success	
фру́кти (Plural)	fruit	
харч /ч/ харчі	food	
харчува́тися (Inf.)	to feed,	
харчу́юся	to have one's meals,	
харчу́юся	to eat	
харчу́юся		
харчу́юся		
харчу́юся		
харчу́ються		

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 70

P A R T I.

DIALOGUE.

- A./Your name, surname and according-to father?/
B. /Hryhorii Mykhaylovych Komar./
- A./Date and place of birth?/
B./I was-born (of)-first (of)-January thousand ninehundred (of)-twentieth (of)-year in city Kherson./
- A./In which gender of-troops you serve?/
B./I serve in armor-tank troops./
- A./You tanker?/
B./Yes, I leadman of tank./
- A./Where live tankers?/
B. /In-winter in caserns and in-summer in camp (in camps)./
- A./Which territory occupies your camp?/
B./Approximately one square kilometer./
- A./And where finds-self your tankdrome?/
B./Tankdrome finds-self on-north from our camp./
- A./Whether on your tankrange only (they)-teach tankers?/
B./No, there is also place where (they)-try-out tanks./
- A. Your first name, your last name, and your patronymic?
B. Gregory Mykhaylovych Komar.
- A. The date and place of birth?
B. I was born on January 1st, 1920, in the city of Kherson.
- A. Which branch of the service are you in?
B. I'm in the armored corps.
- A. Are you a tanker?
B. Yes, I'm a tank driver.
- A. Where do the tank crewmen live
B. In the barracks in winter and in a camp (in camps) during the summer.
- A. How large is your camp?
B. About one square kilometer.
- A. And where is your tank range?
B. The tank range is north of our camp.
- A. Do they do anything besides instructing tankers at the tank range?
B. No, there's also a place where they test tanks.

ЧАСТИНА І.

ДІАЛОГ.

А. Ваше ім'я, прізвище й по батькові?

Б. Григорій Михайлович Кома́р.

А. Дата й місце народження?

Б. Я народився першого січня тисяча дев'я́тсот двадця́того ро́ку в мі́сті Херсо́ні.

А. В якому́ роді військ ви служи́те?

Б. Я служу́ в бронета́нкових війська́х.

А. Ви танкі́ст?

Б. Так. Я воді́й та́нка.

А. Де живу́ть танкі́сти?

Б. Взі́мку в каза́рмах, а влі́тку в та́борі (в табора́х).

А. Яку́ територію займа́є ваш та́бір?

Б. Приблизно оди́н квадра́товий кіломе́тр.

А. А де знахо́диться ваш танкодро́м?

Б. Танкодро́м знахо́диться на півні́ч від на́шого та́бору.

А. Чи на ва́шому танкодро́мі тільки навча́ють танкі́стів?

Б. Ні, там є тако́ж місце, де випробову́ють та́нки.

A./Whether in (of)-you occurs also formation training?/

B./Occurs. Elder trains young soldiers how to stand in formation and how to walk into foot./

A./What signifies this on-sowing on your shoulder-boards?/

B./She shows that I Pfc./

A./Maybe you know where here finds-self airdrome?/

B./Know. Airdrome finds-self on-south from city./

A./Whether you know what means arsenal?/

B./Arsenal this such storage where keep different armament, ammunition (cartridges, and shells), and explosive substances: powder, dynamite and other./

A./Whether entrance into arsenal free?/

B./No. In-order to-walk-after to arsenal needed to-have special pass./

A.Do you also get close order drill?/

B.Yes, we do. The first sergeant teaches the young soldiers how to stand in formation and how to march in step.

A.What does the stripe on your shoulder boards indicate?/

B.It shows that I'm a private first class.

A.Maybe you know where the airfield is around here?/

B.Yes, the airfield is south of the city.

A.Do you know what an arsenal is?/

B.An arsenal is a place where they keep different weapons, ammunition (cartridge and shells). and explosives, such as powder, dynamite, etc.

A.Is it easy to get inside an arsenal?/

B.No, to get inside an arsenal you need a special pass.

А. Чи в вас буває також стройові навчання?

Б. Буває. Старшина вчить молодіх солдатів, як стояти в строю і як ходити в ногу.

А. Що означає ця нашивка на ваших погонах?

Б. Вона показує, що я сфрейтор.

А. Може ви знаєте, де тут знаходиться аеродром?

Б. Знаю. Аеродром знаходиться на південь від міста.

А. Чи ви знаєте, що значить арсенал?

Б. Арсенал це такий склад, де тримають різну зброю, набой (патрони й снаряди) та вибухові речовини: порох, динаміт і інші.

А. Чи вхід у арсенал вільний?

Б. Ні. Щоб зайти до арсеналу, треба мати спеціальний пропуск.

P A R T II.

GRAMMAR.

Par.1. Prefix ПРИ- with non-motion verbs.

Basic imperfective:

писа́ти
to be writing

Perfective:

при-писа́ти
to add on
(in writing)

Imperfective:

при-пи́сувати
to be adding on
(in writing)

Prepositions: до + Gen.

Ба́тько приписа́в де́кільна слів
до́ мого́ листа́.

Father added on a few
words to my letter.

би́ти
to be beating

при-би́ти
to nail (on)
to tack on

при-бива́ти
to be nailing (on)
to be tacking on

Prepositions: до + Gen.

or на + Acc.

Я прибив до́шку до́ парканá.

I nailed a board to
the fence.

Лейтенáнт прибивáв кáрту до
стіни́.

The lieutenant is
tacking a map to
the wall.

кле́йти
to be gluing

при-кле́йти
to glue (on)
to stick (to)

при-кле́ювати
to be gluing (on)
to be sticking
(on)

Prepositions: на + Acc.

до + Gen.

or на + Acc.

Брат сказав, що мені треба
приклеїти ще одну марку
на лист.

My brother said that
I should stick another
stamp on the letter
(envelope).

Господар хати приклеїв ліно-
леум до підлоги.

The landlord glued the
linoleum to the floor.

Basic imperfective:

Perfective:

Imperfective:

слати

to be sending

при-слати

to arrive after
having been
sent
to send
to get

при-слати

to be sending
to be getting

Prepositions:

із (з) + Gen.

від + Gen.

or N O N E.

My brother sent me
a beautiful present
for Christmas.

Брат прислав мені гарний
подарунок на Різдво.

Вчора я одержав книжки, які
мені прислали з Вашингтона.

Yesterday I received
the books which were
sent me from Washington.

Банк прислав мені старі чеки.

I received the old
checks sent me by
the bank.

класти

to be putting

при-класти

to fit
to put against
to lay against
to put in place

при-кладати

to be fitting
to be putting against
to be laying against
to be putting in
place

Prepositions: до + Gen.

Я ремонту паркан. Спочатку я
прикладаю дошку, а потім
прививаю її.

I'm repairing the fence.
First I put the board in
place, and then nail it
down (with nails).

Basic Imperfective:

Perfective:

Imperfective:

ста́вити

to be putting
(in a vertical or
standing position)

при-ста́вити

to attach
to set against

при-стова́лю

to be attaching
to be setting

Prepositions: до + Gen.

Мій сусід приста́вив
драбину до дерева.

My neighbor stood the
ladder against the tree.

Ми приставля́ємо шафу до
стіни́.

We're placing the cup-
board against the wall.

Par.2. Prefix ВІД- with non-motion verbs.

кла́сти

to be putting,
to be laying

від-кла́сти

to put aside
to lay aside

від-кладáти

to be putting
aside
to be laying
aside

Prepositions: n o n e .

Відкладі́ть ці книжки́
набік. Тут ма́ло місця́.

Lay these books aside.
There isn't enough
room here.

Чи ви можете відкла́сти
ці речі? Я заплачу́ за
них за́втра.

Could you lay these
things aside? I'll
pay for them tomorrow.

ста́вити

to be putting
(in standing
position)

від-ста́вити

to put aside
to set aside

від-ставля́ти

to be putting
aside
to be setting
aside

Prepositions: від + Gen.

Відста́віть це крі́сло від
стола́.

Move (set) this arm-
chair away from the
table.

Він відста́вив піво
від себе.

He moved (set) the beer
away from himself.

Basic imperfective:

Perfective:

Imperfective:

бра́ти

to be taking

ви́ди-бра́ти

to take away
to pick out,
to select

ви́д-бира́ти

to be taking away
to be picking out
to be selecting

Prepositions: від + Gen.

Я ви́дибра́в ви́д ньо́го
ніж.

I took the knife away
from him.

Агроно́м ви́дбира́є га́рне
зерно́ для поля́.

The agriculturist
selects the good
grain for the field.

рі́зати

to be cutting

ви́д-рі́зати

to cut off

ви́д-рі́зувати

to be cutting off

Prepositions: від + Gen.

or о н о н е .

Продаве́ць ви́дри́зав
моту́зку і за́в'язав
пакуно́к.

The salesman cut off
(a piece of) string
and tied up the
package.

Ви́дри́жте мені́ хліба́.

Cut (off for) me a
piece of bread.

би́ти

to be beating

ви́д-би́ти

to beat off
to knock off
to break off

ви́д-бива́ти

to be beating off
to be knocking off
to be breaking off

Prepositions: від + Gen.

о́р н о н е .

Дівчина відбила
ручку від чашки.

The girl broke off the
handle from the cup.

Наші війська відбили
всі атаки.

Our troops beat off all
the attacks.

Basic imperfective:

Perfective:

Imperfective:

слати
to be sending

віді-слати
to send away

від-силати
to be sending away

Prepositions:

від + Gen

із(з) + Gen.

до + Gen.

в + Acc.

Хлопця відіслали із
школи додому.

They sent the boy home
from school.

Влітку ми відсилаємо
дітей із міста в (на)
село.

In the summertime we
send the children out
of the city to the
country.

Я відіслав пакунок
сестрі.

I sent off the package
to my sister.

Par.3. Prefix ПЕРЕ - with non-motion verbs.

писати
to be writing

пере-писати
to write over
to rewrite
to copy

пере-писувати
to be writing
over

Prepositions: none.

Учень перепишує
диктанта.

The pupil is rewriting
the dictation.
(The pupil is copying
the dictation.)

Я написав лист дуже
брудно і тому мені
треба переписати його.

The letter I wrote
is very dirty and
I must therefore copy it.

Basic imperfective:Perfective:Imperfective:

кла́сти

to be putting
to put
to be laying
to lay

пере-кла́сти

to lay some-
where else
to move
to transfer
to translate

пере-клада́ти

to be putting
over
to be moving
to be transferring
to be translating
to be laying
somewhere else

Prepositions:

із(з) + Gen. - на + Acc.

в + Acc.

до + Gen.

Я перекладаю мої речі
з шафи на стіл.

I'm moving my things
from the closet to
the table.

Хто переклав цю книжку
з англійської мови на
українську?

Who translated this
book from English
to Ukrainian?

ста́вити

to be putting
to put
(in a standing
position)
to be standing
to stand
to be setting
to set
(in a standing
position)

пере-ста́вити

to move from
place to
place
to shift
to transfer

пере-ставля́ти

to be moving
from place
to place
to be shifting
to be transfer-
ring

Prepositions: із(з) + Gen.

від + Gen.

із(з) - на + Acc.

із(з) - в + Acc.

із(з) - до + Gen.

Сержант переставив
свій автомобіль з
правого боку вулиці
на лівий.

The sergeant moves
his car from the
right side of the
street to the left.

Переставте ваш стіл
від дверей до вікна.

Move your table from
the door to the window.

Basic Imperfective:

в'язати
to be binding
to bind
to be tying,
to tie
to be knitting
to knit

Perfective:

пере-в'язати
to bind up
to tie up
to bandage
to tie over
again

Imperfective:

пере-в'язувати
to be binding up
to be tying up
to be bandaging

Prepositions: N O N E.

Продавець добре пере-
в'язав мій пакунок
мотузкою.

The salesman tied my
package securely with
a string.

Моя краватка була по-
гано зав'язана і я
перев'язав її.

My tie was poorly
tied, so I retied it.

Я розрізав руку й
сестра перев'язала
її.

I cut my hand and
my sister bandaged
it.

лити
to be pouring
to pour

пере-лити
to pour into
something
else

пере-ливати
to be pouring
into some-
thing else

Prepositions: із з + Gen. в + Acc.

Мати перелила молоко з
склянки в пляшку.

Mother poured the
milk from the glass
into the bottle

фарбувати
to be painting
to paint

пере-фарбувати
to repaint
to paint
over

пере-фарбовувати
to be repaint-
ing,
to be painting
over

Prepositions: N O N E.

Я пофарбував дуже
погано підлогу.
Тепер я мушу пере-
фарбувати її.

I painted the floor
very poorly.

Now I must repaint it.

Basic imperfective:

клеїти

to be gluing,
to glue
to be sticking
to stick

Perfective:

пере-клеїти

to reglue
to glue
over

Imperfective:

пере-клеювати

to be regluing
to reglue
to be sticking
over
to stick
over

Prepositions; із(з) Gen.

на + Acc.

в + Acc.

Треба переклеїти,
цю фотографію в інше
місце.

The photo must be
moved (reglued)
somewhere else.

Це не місце для
марки. Треба пере-
клеїти марку з лі-
вого кутка в правий.

This isn't the place
for the stamp. The
stamp must be moved
(reglued) from the left
corner to the right.

слати

to be sending
to send

пере-слати

to transmit
to transfer
to forward

пере-силати

to be transmitting
to transmit
to be transferring
to transfer
to be forwarding
to forward

Prepositions:

із(з) Gen. в + Acc.

на + Acc.

до + Gen.

Мій старий начальник
переслав всі мої папери
з Вашингтона в Монтерей.

My old boss forwarded
all my papers from
Washington to Monterey.

Par.4. Prefix HO - with non-motion verbs.

Basic imperfective:

Perfective:

Imperfective:

чита́ти

to be reading
to read

по-чита́ти

to read for
a while

(по-читува́ти)

to read for
a while
to read
now and
then
(VERY SELDOM
USED)

Prepositions: N O N E.

Я почита́в хви́лін п'ят-
на́дцять і пі́шов спа́ти.

I read for about
fifteen minutes
and went to bed.

Дід почита́в тро́хи і
закри́в кни́гу.

Grandpa read for a
while and (then)
closed the book.

говори́ти

to be talking
to talk
to be speaking
to speak

по-говори́ти

to talk for
a while
to speak for
a while

-
(practically
never used)

Prepositions: про + Acc.
or N O N E.

Ми поговори́ли де́кілька
хви́лін і пі́шли до́дому.

We talked for several
minutes and went home.

кури́ти

to be smoking
to smoke

по-кури́ти

to smoke for
a while

-
(Practically
never used)

Prepositions: N O N E.

Ми поговори́ли, покури́ли
й пі́шли.

We talked for a while,
smoked for a while and
then left.

Basic imperfective:Perfective:Imperfective:

грати

to be playing
to play

по-грати

to play
a while

None.

Prepositions: N O N E .Дівчина пограла на
піаніно п'ять хвилин
і встала.The girl played the piano
for about five minutes
and got up.

мовчати

to be silent

по-мовчати

to be silent
for a while
to keep quiet
for a whileпо-мовчувати
(Very seldom used.)Prepositions: N O N E .Тепер нам треба помов-
чати!Now we should be
silent (keep quiet)
for a while.Вони трохи помовчали,
а потім почали говорити.They kept quiet for
a while and then
began to speak.

The prefix ПО- beside its meaning "to do something for a while" is very often used to form the perfective pair of a basic imperfective verb.

Imperfective:Perfective:

фарбувати

to be painting, to paint

пофарбувати

to paint

дякувати

to be thanking, to thank

подякувати

to thank

обідати

to be dining, to dine

пообідати

to dine

класти

to be putting, to put

покласти

to put

будувати

to be building, to build

побудувати

to build

Par.5. The conjunction та.

The conjunction та has two meanings:

1. and

Він та вона. He and she.

2. but

Ми читали цю книгу,
та не дочитали до кінця. We were reading this
book, but we didn't
get to the end.

P A R T III.

HOMEWORK.

I. Translate into Ukrainian:

I wanted to be a tanker and because of that four years ago I entered a tank school and was graduated from it on October 25 of this year. Now I am a tank driver (driver of a tank) and am in the armored corps. I drive a big heavy tank. Our tank has a gun and two machine-guns. All day long we have exercises on the large tank range which is located north of Lysa mountain. In the winter we live in barracks but in the summer we live in a special camp. Our camp occupies two square kilometers. (They) train our tankers there and test new tanks. The First Sergeant teaches the young soldiers how to stand in formation and how to march in step. You ask me what these two stripes on my shoulder boards indicate. They show that I'm a junior sergeant. And which branch of the service are you in? In infantry? My brother is in the cavalry. And where is your company stationed? Near the arsenal? I know that place. And what do you have there in arsenal? Your commanding officer doesn't permit you to tell? It's right, but it seems to me I know what you have there. You don't believe me? Let's see. You keep different weapons there, ammunition (cartridges and shells) and

explosives such as powder and dynamite. How do (from where) I know it? I just do (from nowhere). Do you expect that I'll tell you the name of the person who told me that. You're wasting your time (it is in vain). I'm not a stupid man, and I know what will happen then. Better tell me whether admission (entrance) to the arsenal is open to all (free)? One has to have a special pass for that? I don't have such a pass. Good-bye, my friend. Thank you for the information.

II. Write 10 sentences, using the following words and phrases:

1. територія	6. став +
2. аеродром	7. вітаємо
3. склад	8. вітаюся з
4. продовжував	9. дивляться на
5. розумний	10. на лекцію

Translation and Conversation.A.

Табір тридцять дев'ятої бронетанкової дивізії знаходиться недалеко від Херсона, на правому березі Дніпра. Він займає територію трохи більшу, як один квадратний кілометр. На території табору є все, що звичайно зустрічається на фронті під час війни: піски, каміння, ліс, річка, скелі, мості, яри. Тут вчать танкісти і випробовують нові танки. Танкісти, як і солдати інших родів військ, мають також і стросве навчання. Стросве навчання відбувається звичайно на танкодромі. Старшина вчить нових солдатів, як ходити в ногу, як вітатися з офіцерами, як пізнавати звання своїх командирів / для цього треба знати, що означають нашивки на погонах/. Потім нові солдати вивчають всю необхідну зброю і свою машину. Одні вчать, як стріляти з танкової гармати, інші - як стріляти з кулемета, міномета й гвинтівки. На території табору є також різні склади й арсенал, де знаходиться зброя і вибухові речовини. Порох тримають у бочках у спеціальних підвалах. До складів і арсеналу можуть заходити люди, що мають або знають спеціальний пропуск. Пропуском називається спеціальний документ або якесь слово /дуже часто назва зброї або її частини/, що його знають тільки командири й солдати з підрозділу, що тримає охорону арсеналу або складів. Кожен солдат знає, що в цих місцях не можна курити.

Щодня до табору приїжджають сотні грузовиків. Вони привозять харчі для війська, одяг, снаряди й набої, бензин для танків, нову зброю та інші речі.

Після закінчення Ларківської Танкової школи я приїхав у цей табір влітку 1955 року. І дуже радий, що приїхав у цей табір, бо на військовому аеродромі в місті Херсоні служить також мій брат. Він літає на нових дуже швидких літаках. Він уже полковник і за двадцять років випробував сотні таких літаків. Випробовувати нові літаки - дуже небезпечна служба, але також і цікава. Та, якщо говорити відверто, мені більше подобається мій рід військ.

ooooo

У школі.

/ Жарт /

УЧИТЕЛЬ: Поясни мені, Мироне, чому снаряд так швидко вилітає з гармати.

УЧЕНЬ: Бо... Бо...

УЧИТЕЛЬ: Бо що?

УЧЕНЬ: Бо... він боїться пороху!..

В.

Translate the following sentences:

1. They left (⊗) for the air field.
2. Has she come back (↙) from the school?
3. He serves in an armored regiment.
4. Our troops crossed the Dniester.
5. Did you bring (⊗) some explosives?
6. Who is the driver of this truck?
7. Our troops have occupied 127,000 square kilometers.
8. Do you like officers' shoulder boards?

9. Where is the military supply dump here?
10. We need more shells.
11. When the general has arrived in our camp all of our soldiers were already standing in formation.
12. The first month we had nothing but (only) close order drill.
13. He's a tanker.
14. Do you have a tank range near here?
15. There are units from all branches of service stationed in this area.
16. They have already sent a tank battalion here.
17. In this camp one can meet soldiers from all branches of the service.

СЛОВНИК - VOCABULARY

аеродро́м /ч/ аеродро́ли	airfield
арсе́нал /ч/ арсе́нали	arsenal
бронета́нковий, -а, -е, -і (Adj.)	armored
ві́йсько /с/ ві́йська	troops, army
вибухо́вий, -а, -е, -і (Adj.)	explosive
вибухо́ві речови́ни	explosives
випро́бувати - випро́бувати (Inf.) to try out, to test	
випро́бую	випро́бую
випро́буєш	випро́буєш
випро́бує	випро́бує
випро́буємо	випро́буємо
випро́буєте	випро́буєте
випро́бують	випро́бують
води́й /ч/ води́й	driver
динамі́т /ч/ динамі́т	dynamite
квадра́товий, -а, -е, -і (Adj.)	square
набі́й /ч/ набо́ї	ammunition
нашпи́вка /ж/ нашпи́вки	stripe, chevron
пого́н /ч/ пого́ни	shoulder board, epaulet
по́рох /ч/ по́рох	powder
про́пуск /ч/ про́пуски	pass
рі́д /ч/ рі́д	gender

рід військ	branch of service
склад /ч/ склади	storage area, warehouse, dump
снаряд /ч/ снаряди	shell
старшина /ч/ старшини	first sergeant, Master sergeant
стріл /ч/	formation (ranks)
стройовий, -а, -е, -і (Adj.)	formation
стройове навчання	close order drill
та	and, also, but
табір /ч/ табори	camp
танк /ч/ танки	tank
танкіст /ч/ танкісти	tank man, tanker, tank crewman
танкодром /ч/ танкодроми	tank range
територія /ж/ території	territory, area
Херсон /ч/	Kherson

PB 7200-5-SB
750-31T